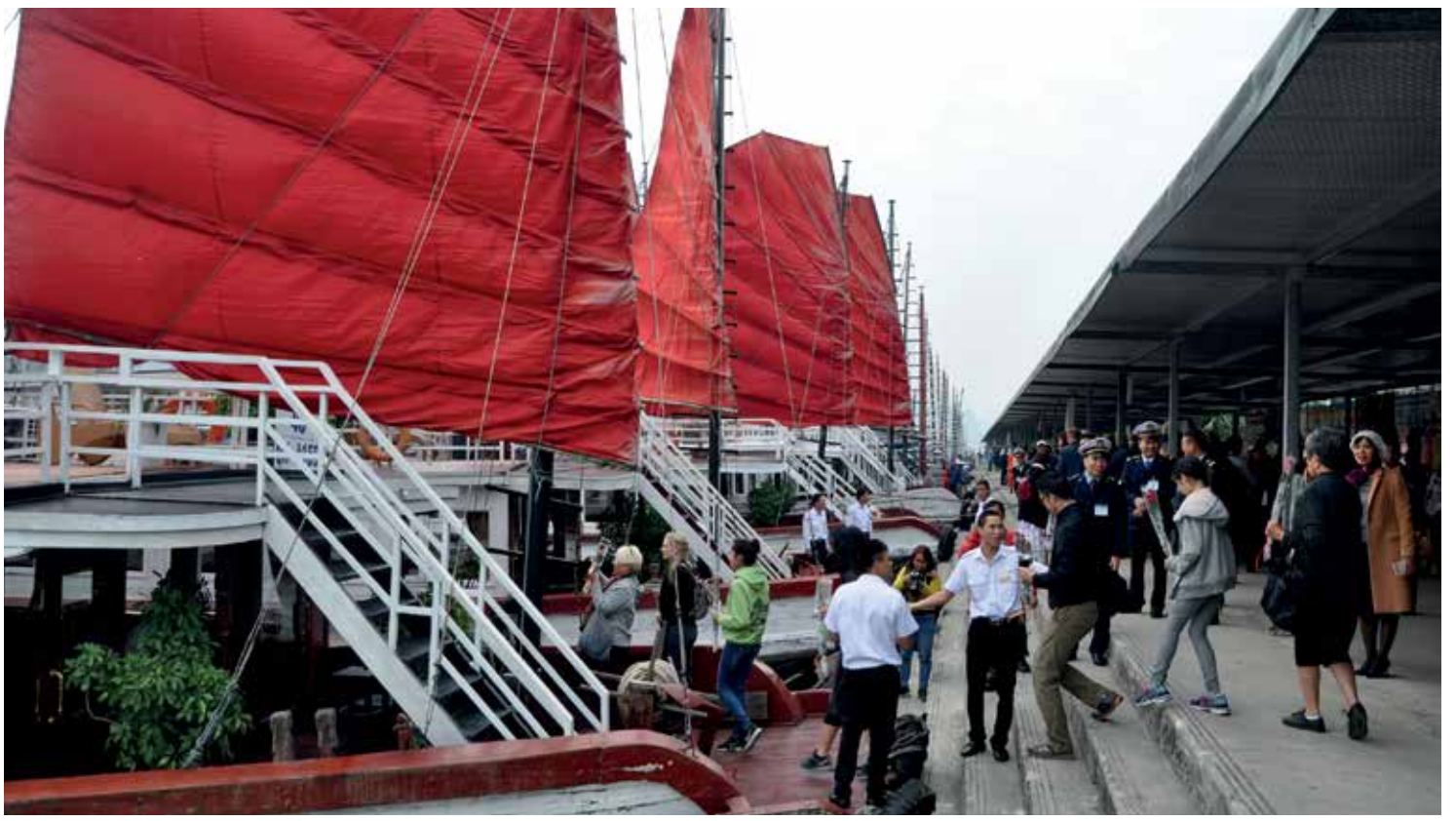
Quảng Ninh Cuối tuần

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH QUẢNG NINH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN, NHÂN DÂN TỈNH QUẢNG NINH

Năm thứ 54
Số: **832 (880)**
11
3-2018
(24, Tháng Giêng, Mậu Tuất)

CHÀO MỪNG NĂM DU LỊCH QUỐC GIA 2018 - HẠ LONG - QUẢNG NINH

Du khách xuống tàu tham quan Vịnh Hạ Long.

Quảng Ninh đẩy mạnh xúc tiến, quảng bá du lịch

Năm 2017, ngành Du lịch Quảng Ninh hoàn thành vượt mức các chỉ tiêu đề ra, đóng góp quan trọng vào kết quả phát triển kinh tế - xã hội chung của tỉnh. Tổng lượng khách du lịch đến với Quảng Ninh đạt 9,87 triệu lượt, trong đó khách quốc tế là 4,28 triệu lượt; doanh thu từ khách du lịch đạt trên 17.800 tỷ đồng. So với năm 2016, tổng lượng khách du lịch tăng 18%, doanh thu tăng 30%. Có thể nói, đạt được kết quả tăng trưởng đáng khích lệ đó có sự đóng góp không nhỏ của công tác quảng bá, xúc tiến du lịch. *[Xem trang 8]*

▶Cẩm nang du lịch

Ngôi đền nơi địa đầu Tổ quốc

[Tr. 9]

▶Phóng sự - Ký sự

Miến dong Bình Liêu

[Tr. 11]

Đi&Thấy

Đầu xuân nhộn nhịp gương than

[Tr. 12]

Cùng bàn luận

Khẳng định vai trò phụ nữ trong công tác cán bộ

■ THANH PHONG

Bình đẳng giới là một mục tiêu quan trọng cần hướng đến không chỉ đối với Việt Nam, mà ở tất cả các nước trên thế giới, là một trong những tiêu chí đánh giá sự phát triển của một xã hội.

Những năm qua, công tác phụ nữ luôn được Đảng và Nhà nước ta đặc biệt quan tâm. Nhiều vấn đề liên quan đến quyền và lợi ích của phụ nữ như bất bình đẳng giới, đào tạo nghề... từng bước được giải quyết. Vai trò của phụ nữ trong tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội ngày càng được xã hội ghi nhận và đánh giá cao...

[Xem trang 2]

Gặp gỡ trong tuần

"Khi dân đồng thuận, việc gì cũng xong"

Hai cụ già trong thôn vui mừng vì diện mạo làng quê đang thay đổi từng ngày.

Thôn Làng Nhội, xã Đông Hải, huyện Tiên Yên, được chọn là một trong 6 thôn xây dựng thôn kiểu mẫu của huyện. Hiện thôn đã cơ bản hoàn thành 10/10 tiêu chí, 31/31 chỉ tiêu về xây dựng thôn kiểu mẫu. Để có được kết quả đó, vai trò Bí thư Chi bộ kiêm Trưởng thôn Làng Nhội của chị Nguyễn Ái Việt rất quan trọng, là đầu tàu thúc đẩy phong trào đi lên. Năm 2017, chị đã được nhận bằng khen của UBND tỉnh vì có thành tích là Bí thư Chi bộ kiêm Trưởng thôn làm dân vận khéo.

[Xem trang 5]

Cùng bàn luận

Khẳng định vai trò phụ nữ trong công tác cán bộ

■ **THANH PHONG**

Bình đẳng giới là một mục tiêu quan trọng cần hướng đến không chỉ đối với Việt Nam, mà ở tất cả các nước trên thế giới, là một trong những tiêu chí đánh giá sự phát triển của một xã hội.

Những năm qua, công tác phụ nữ luôn được Đảng và Nhà nước ta đặc biệt quan tâm. Nhiều vấn đề liên quan đến quyền và lợi ích của phụ nữ như bất bình đẳng giới, đào tạo nghề... từng bước được giải quyết. Vai trò của phụ nữ trong tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội ngày càng được xã hội ghi nhận và đánh giá cao. Theo đó, Việt Nam được đánh giá là một trong các quốc gia xoá bỏ khoảng cách giới nhanh nhất trong vòng 20 năm, đã hoàn thành trước thời hạn mục tiêu bình đẳng nam, nữ và nâng cao vị thế cho phụ nữ.

Tỉnh Quảng Ninh là một trong những tỉnh được Trung ương đánh giá cao về công tác cán bộ nữ và bình đẳng giới. Trong những năm qua, số cán bộ nữ được bố trí vào các chức danh lãnh đạo chủ chốt, lãnh đạo quản lý trong cấp uỷ, chính quyền, đoàn thể ngày càng tăng cao cả về số lượng và chất lượng. Cụ thể: Cán bộ nữ tham gia cấp uỷ các nhiệm kỳ 2015-2020, Ban Thường vụ Tỉnh uỷ có 2/15 đồng chí (chiếm tỷ lệ 13,5%); Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh có 10/56 đồng chí (chiếm tỷ lệ 17,85%); tham gia huyện, thị, thành uỷ và Đảng uỷ trực thuộc tỉnh có 113/566 đồng chí (chiếm tỷ lệ 19,96%); 785 chi, đảng bộ cơ sở đã bầu được 5.657 cấp uỷ viên, trong đó tỷ lệ nữ đạt 25,2%, vượt so với tỷ lệ chung của toàn quốc là 10,2%. Số lãnh đạo quản lý cấp tỉnh (giám đốc, phó giám đốc sở, ban, ngành và tương đương) là 124 lãnh đạo, trong đó có 23 nữ lãnh đạo (chiếm tỷ lệ 18,54%), đạt 100% trình độ đại học trở lên. Số lãnh đạo cấp huyện là 95 lãnh đạo, trong đó có 12 lãnh đạo là nữ (chiếm tỷ lệ 12,63%).

Trong giai đoạn 2015-2020, số cán bộ nữ tham gia lãnh đạo tại các phòng, ban, đơn vị thuộc các sở, ban, ngành là 317 người. Trưởng, phó phòng cấp huyện và tương đương là nữ có 208 người. Đặc biệt, nữ cán bộ lãnh đạo, quản lý diện Ban Thường vụ Tỉnh uỷ quản lý có 62 đồng chí, chiếm tỷ lệ 12,6% tổng số cán bộ diện Ban Thường vụ Tỉnh uỷ quản lý. Nữ đại biểu Quốc hội khoá XIV nhiệm kỳ 2016-2021 của tỉnh có 2/7 đại biểu, trong đó có 1 đồng chí giữ chức vụ Trưởng Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh. Nữ đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2016-2021, cấp tỉnh có 27/75 đại biểu, cấp huyện là 146/466 đại biểu và cấp xã là 1.550/4.636 đại biểu.

Công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao kiến thức cho cán bộ nữ luôn được tỉnh chú trọng. Chỉ riêng năm 2017, toàn tỉnh có hơn 2.200 cán bộ, công chức, viên chức nữ các cấp tham gia các lớp đào tạo, bồi dưỡng khác nhau: Văn hoá công sở, kiến thức về hội nhập kinh tế quốc tế, kiến thức quản lý nhà nước chương trình chuyên viên và chuyên viên chính, các lớp bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ... Đặc biệt, hằng năm tỉnh tổ chức lớp tập huấn về bình đẳng giới cho cán bộ, công chức nữ là lãnh đạo các cấp. Qua đào tạo, bồi dưỡng, trình độ năng lực của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức nữ được nâng lên đáng kể, đáp ứng mục tiêu xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức có phẩm chất chính trị và đạo đức tốt, có trình độ chuyên môn cao, có năng lực và kỹ năng làm việc tốt, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ mới trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước và hội nhập quốc tế.

Những chuyển biến của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức nữ của tỉnh đã góp phần nâng cao chất lượng, hiệu lực, hiệu quả hoạt động của bộ máy chính quyền các cấp và góp một phần không nhỏ trong việc hoàn thành các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của Quảng Ninh trong thời gian qua■

Chị Lê Thị Thà, Giám đốc HTX Hoa Phong** (bên trái) **chia sẻ về quá trình vượt khó, vươn lên làm giàu.

Quảng Ninh nỗ lực thực hiện bình đẳng giới

■ *Bài, ảnh:* **HUỲNH ĐĂNG**

Thời gian qua, công tác bình đẳng giới trên địa bàn tỉnh ngày càng được chú trọng, nâng cao. Chị em phụ nữ đã tham gia vào hầu hết các lĩnh vực của đời sống, xã hội và giữ chức vụ quan trọng trong bộ máy nhà nước.

Bà Nguyễn Thị Vinh, Chủ tịch Hội LHPN tỉnh, nhìn nhận: Hiện nay, phụ nữ có thể tham gia bình đẳng với nam giới ở tất cả các lĩnh vực. Phụ nữ ở vùng sâu, vùng xa, khu vực doanh nghiệp ngoài nhà nước đã có cơ hội việc làm, giáo dục đào tạo, chăm sóc sức khoẻ, giảm khoảng cách giới. Đặc biệt, trong phát triển kinh tế, nhiều chị em đã chủ động ứng dụng tiến bộ khoa học công nghệ, nâng cao năng suất lao động, hiệu quả sản xuất, kinh doanh.

Một trong những người như vậy là chị Lê Thị Thà, Giám đốc HTX Hoa Phong ở phường Xuân Sơn, TX Đông Triều. Chị Thà đã mạnh dạn vay tiền mua đất để nuôi thuỷ sản và gia cầm, thành lập hợp tác xã để kinh doanh và tiêu thụ sản phẩm. Với mô hình kinh doanh thực phẩm an toàn, chị Thà xây dựng các chuỗi giá trị nông sản khép kín hiệu quả, đem lại thu nhập khoảng 10 tỷ đồng mỗi năm, tạo thu nhập ổn định cho hàng trăm nông dân trên địa bàn thị xã.

Mặc dù thiệt thòi hơn do với phụ nữ vùng đô thị, song phụ nữ các dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh đã quyết tâm phát triển kinh tế gia đình, tích cực tham gia các chương trình phát triển kinh tế, xã hội địa phương, góp phần đẩy nhanh tiến độ thực hiện chương trình Xây dựng nông thôn mới và thực hiện có hiệu quả Chương trình 135. Có nhiều chị đã mạnh dạn vay vốn mở trang trại, cơ sở sản xuất, kinh doanh có quy mô, thu hút và tạo việc làm cho lao động dôi dư, nông nhàn trong cộng đồng dân cư với tổng nguồn vốn gần 400 tỷ đồng; có 763 hộ gia đình phụ nữ dân tộc thiểu số đã chủ động đề nghị được hỗ trợ đất để sản xuất, phát triển kinh tế gia đình với tổng diện tích trên 149ha...

Có thể kể ra một số gương phụ nữ dân tộc thiểu số sản xuất, kinh doanh giỏi, như chị Làu Sám Múi (dân tộc Dao, bản Tài Lý Sáy, xã Quảng Lâm, huyện Đầm Hà); chị Đặng Thị Liên (dân tộc Dao, thôn Bằng Lau, xã Nam Sơn, huyện Ba Chẽ); chị Lý Thị Hà (dân tộc Dao, thôn Tân Lập, xã Tân Dân, huyện Hoành Bồ); chị Trần Thị Linh (dân tộc Sán Dìu, thôn Đông Hải, xã Quảng Thành, huyện Hải Hà); chị Trương Thị Hoạt (dân tộc Dao, thôn Tập Đoàn, xã Thượng Yên Công, TP Uông Bí); chị Hoàng Thị Kém (dân tộc Tày, thôn Hà Tranh, xã Cộng Hoà, TP Cẩm Phả), v.v..

Sau hơn 10 năm triển khai thực hiện Luật Bình đẳng giới, nhận thức của hệ thống chính trị, xã hội, gia đình và bản thân người phụ nữ về bình đẳng giới được nâng cao rõ rệt. Các cấp uỷ đảng đã cụ thể hoá nội dung bằng chương trình, hành động cụ thể, đạt được nhiều kết quả quan trọng. Nhìn chung ở mỗi cấp, tỷ lệ cán bộ nữ tham gia cấp uỷ, HĐND liên tục tăng sau mỗi nhiệm kỳ và luôn cao hơn tỷ lệ chung của toàn quốc. Số lượng, chất lượng cán bộ nữ tham gia tại các cơ quan, sở, ban, ngành được nâng cao, từng bước trẻ hoá. Hiện nay, số lượng cán bộ, công chức, viên chức nữ của tỉnh là 22.936 người, chiếm 67,5% tổng số cán bộ, công chức, viên chức trên địa bàn tỉnh; hằng năm, tỷ lệ lao động nữ được giải quyết việc làm luôn đạt từ 40-45%, vượt chỉ tiêu chiến lược quốc gia về bình đẳng giới; gần 1.000 cán bộ, công chức, viên chức nữ có trình độ thạc sĩ, chiếm 48% và 5 nữ tiến sĩ, chiếm 35,7% tổng số tiến sĩ; tỷ lệ nữ làm chủ doanh nghiệp đạt 24%; nữ lao động nông thôn được đào tạo nghề đạt 54,9%...

Tỷ lệ phụ nữ giữ các chức vụ lãnh đạo, quản lý chủ chốt trong các cơ quan, tổ chức, đơn vị từ tỉnh đến cơ sở ngày càng tăng. Đến nay, toàn tỉnh đã có 49,8% các cơ quan Đảng, Nhà nước, các tổ chức chính trị, xã hội các cấp có lãnh đạo chủ chốt là nữ. Các cán bộ nữ có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức trong sáng, tinh thần trách nhiệm cao, đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ, thể hiện tốt vai trò là người lãnh đạo, quản lý... Đây là một trong những điểm nhấn quan trọng, khẳng định sự chủ động, nỗ lực vươn lên của phụ nữ làm chủ tri thức, tham gia các hoạt động xã hội.

Ngoài sự nỗ lực tự thân của chị em phụ nữ, các cấp chính quyền triển khai Chương trình hành động vì sự tiến bộ của phụ nữ gắn với các chương trình, đề án, chính sách cụ thể, góp phần nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho phụ nữ, thúc đẩy bình đẳng giới. Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể đã phối hợp tổ chức tốt các phong trào, các cuộc vận động, góp phần tích cực nâng cao nhận thức của đoàn viên, hội viên về vai trò của phụ nữ và bình đẳng giới.

Các cấp hội phụ nữ cũng đã quan tâm tạo điều kiện về thời gian, hỗ trợ kinh phí và thực hiện đầy đủ mọi chính sách hỗ trợ cán bộ đi học, mở các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ công tác; thực hiện công tác quy hoạch cán bộ nữ theo từng giai đoạn; bổ sung quy hoạch cán bộ nữ theo từng năm, đặc biệt quan tâm đến quy hoạch cán bộ nữ trẻ; đề xuất với cấp uỷ về công tác cán bộ nữ, v.v..

Trong 10 năm thực hiện công tác tổ chức triển khai Luật Bình đẳng giới (2007-2017), Quảng Ninh đã có 3 tập thể, 2 cá nhân được Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội tặng bằng khen; 10 tập thể và 10 cá nhân được UBND tỉnh tặng bằng khen vì đã có thành tích xuất sắc trong thực hiện công tác bình đẳng giới. Những kết quả đó đã góp phần phát huy vai trò của phụ nữ trong sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, nâng cao vị thế của phụ nữ, thực hiện bình đẳng giới trên mọi lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hoá, xã hội, xây dựng gia đình no ấm, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc■

▶Ý KIẾN NGƯỜI TRONG CUỘC

■ **PHẠM HỌC - TẠ QUÂN** *(Thực hiện)*

■ **Chị Dường Mằn Múi, thôn Nà Dun, xã Hoành Mô, huyện Bình Liêu:**

"Tôi không muốn chỉ quanh quẩn ở nhà"

Tôi sinh nhiều con nên chỉ quanh quẩn ở nhà chăm sóc chúng và làm việc nhà để cho chồng đi làm. Năm nay, có nhà mới, có xe máy rồi, tôi phải tính cách làm ăn sao cho thoát nghèo. Quyết tâm vậy, nên hằng ngày, trong khi chồng tôi lên rừng hái lá thuốc, lấy mật ong về bán, thì tôi ở nhà chăm chỉ làm ruộng nương, nuôi gà, nuôi lợn và chăm sóc 3 con nhỏ. Chỉ bấy nhiêu việc thôi nhưng cũng hết ngày rồi. Ngày này qua ngày khác đều thế. Tôi mong muốn được đi làm, vừa phụ giúp chồng kiếm tiền, vừa khuây khoả, chứ ở nhà buồn lắm.

■ **Chị Vũ Thuỳ Anh, giáo viên Trường Tiểu học Hưng Đạo, TX Đông Triều:**

"Giáo dục con cái không phân biệt con trai hay gái"

Trong giáo dục con cái, vợ chồng tôi không phân biệt đối xử con trai hay con gái. Chúng tôi quan tâm đến việc trang bị những kỹ năng mềm cho con gái của mình, động viên con tham gia nhiều hoạt động ngoại khoá ở trường và ở khu dân cư, cho con tham gia các lớp học nghệ thuật. Đối với các bé gái phải tạo cho các con sự tự tin, dám thể hiện, phát huy khả năng của mình. Tôi dạy cho con mình rằng những gì đàn ông làm được thì phụ nữ làm được, thậm chí còn làm tốt hơn.

■ **Cụ Đặng Thị Tự, xã Đầm Hà, huyện Đầm Hà:**

"Mừng cho phụ nữ thời nay"

So với thời chúng tôi, chị em phụ nữ hiện nay được bình đẳng hơn rất nhiều. Thời chúng tôi, khi tham gia văn nghệ quần chúng, phụ nữ đi hát nhà tơ chẳng thể bước ra được khỏi cái sân đình. Quy định các đào hát chỉ được phép đứng ở cửa đình mà hát thôi, không được vào trong đình đâu. Đình là nơi thiêng liêng, chỉ có quan viên mới được vào. Không ra được khỏi sân đình, nghĩa là chỉ được hát nhà tơ thôi, không được tham gia hát chèo, hát giao duyên hay các kiểu hát khác. Bây giờ, bọn trẻ đi hát thoải mái, không bị cấm đoán. Không chỉ hát hò mà các cháu còn được tham gia vào nhiều hoạt động xã hội khác. Cuộc sống ngày càng phát triển, chị em phụ nữ được quan tâm hơn, trong gia đình, tiếng nói ngày càng quan trọng hơn. Điều đó rất đáng mừng cho chị em, mừng cho sự chuyển biến trong xã hội.

■ **Chị Trần Thị Hiền, Giám đốc Công ty CP Du lịch và Thương mại Entity, TP Hạ Long:**

"Giao nhiệm vụ cho cán bộ nữ để phát huy khả năng"

Tôi cho rằng, thời đại ngày nay xã hội đã phát triển, quan điểm, sự nhìn nhận về vai trò của phụ nữ cũng đã thay đổi. Ranh giới của sự phân biệt, bất bình đẳng giới cơ bản đã được xoá nhoà. Phụ nữ cũng có thể làm, hoàn thành tốt một số công việc của nam giới. Ở ngành Du lịch, có nhiều phần công việc, chúng tôi nhận thấy phụ nữ đảm nhận và hoàn thành tốt hơn. Đặc biệt khi phụ nữ được quan tâm, tạo điều kiện học tập, phấn đấu và phát huy tối đa khả năng ở những lĩnh vực phù hợp với sức khoẻ, sở trường của họ. Có lẽ bởi lĩnh vực du lịch, dịch vụ đòi hỏi sự nhẹ nhàng, khéo léo, ứng xử mang tính chất giàu cảm xúc... Chính vì thế, tôi cho rằng mạnh dạn tin tưởng, giao nhiệm vụ, vị trí công việc phù hợp chính là cách để phát huy hết phẩm chất, giá trị của phụ nữ.

■ **Bà Trương Thị Quý, thôn 2, xã Bằng Cả, huyện Hoành Bồ:**

"Khẳng định vai trò của phụ nữ trong phát huy giá trị văn hoá dân gian"

Thời gian qua, phụ nữ dân tộc Dao Thanh Y xã Bằng Cả đã góp phần tích cực vào gìn giữ nét đẹp văn hoá của dân tộc, như dạy các thế hệ trẻ nghệ thuật hát giao duyên, may thêu... Cùng với hạ tầng được đầu tư, đây cũng là những nguyên liệu quý để tạo nên những sản phẩm du lịch độc đáo, hấp dẫn du khách. Để phát huy vai trò, khẳng định vị thế phụ nữ, chúng tôi mong rằng Nhà nước tạo điều kiện, cơ chế, chính sách để sưu tầm, bảo tồn, đồng thời mở nhiều lớp đào tạo, quảng bá rộng rãi, đưa nghệ thuật hát giao duyên, may thêu vào phục vụ du lịch... Đây là cách làm hiệu quả vừa gìn giữ, phát huy giá trị văn hoá dân tộc, vừa tạo điều kiện để phụ nữ dân tộc Dao và các dân tộc khác khẳng định vai trò trong cộng đồng■

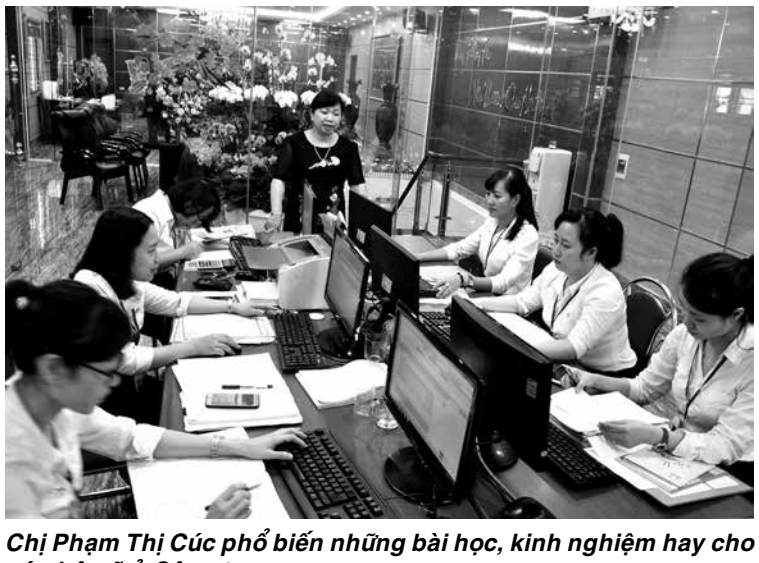
Nữ doanh nhân dám nghĩ, dám làm

■ *Bài, ảnh:* **HÀ PHONG**

Phát huy nội lực, sở trường của bản thân; say nghề, mạnh dạn, sáng tạo; tin tưởng, phát huy năng lực cán bộ nữ..., đó là nhận xét của nhiều người khi nói về nữ doanh nhân Phạm Thị Cúc (sinh năm 1966), Chủ tịch Hội đồng quản trị, Giám đốc Công ty CP Tâm Đức (TP Cẩm Phả).

Chị Phạm Thị Cúc thường xuyên kiểm tra hoạt động kiểm nhập vật tư, thực phẩm đầu vào.

Chị Phạm Thị Cúc phổ biến những bài học, kinh nghiệm hay cho cán bộ nữ ở Công ty.

Tới Công ty CP Tâm Đức, điều làm chúng tôi ngạc nhiên là sự ngăn nắp, sạch sẽ của kho, bãi - nơi thường xuyên nhập các vật tư, thực phẩm phục vụ nhà hàng, bếp ăn tập thể ở các mỏ than... Chị Cúc xuống tận nơi nhắc nhở nhân viên kiểm tra hạn sử dụng của thực phẩm, chỉ dạy cán bộ nhập liệu, đôn đốc kê cao các giá thực phẩm, hút ẩm kho lưu trữ trước khi đưa vào sử dụng. Là Giám đốc của Công ty lớn với khoảng 400 nhân viên thế nhưng đó là công việc hằng ngày của chị. Sâu sát, say nghề, cam kết chất lượng... chính là cách mà chị đã tạo thương hiệu, xây dựng doanh nghiệp uy tín ở đất mỏ Cẩm Phả.

Khác với vẻ nghiêm khắc, quyết liệt trong công việc, chị Cúc khá cởi mở khi nói về quá trình khởi nghiệp, bí quyết và cả lý do chị lựa chọn ngành kinh doanh phù hợp với phụ nữ nhưng không ít gian nan, nhiều cạnh tranh hiện nay. Xuất thân trong một gia đình thợ mỏ nghèo, chị Cúc hiểu rõ sự vất vả của người cha làm công nhân, người mẹ sớm hôm chạy chợ kinh doanh lo cho con cái. Thời bao cấp khó khăn, vất vả theo nghề của mẹ đã hun đúc trong chị ước mơ về sau sẽ theo ngành kinh doanh này. "Làm được điều gì đó giúp được nhiều người bằng chính tâm, đức của mình đó là mong muốn của tôi và cũng là ý nguyện của mẹ tôi. Đó cũng là tư tưởng xuyên suốt, động viên tôi trong quá trình làm việc".

Chị Cúc chia sẻ, ban đầu chị chỉ khởi nghiệp với một quán cơm bình dân. Chăm chỉ sớm khuya mua bán, lại "có nghề" nên "hữu xạ tự nhiên hương", quán ăn của chị được thực khách đánh giá cao. Nhờ sự ủng hộ, động viên của mọi người, năm 2007, chị mạnh dạn vay vốn ngân hàng đầu tư vào lĩnh vực kinh doanh nhà hàng, ăn uống, cung cấp thực phẩm.

Cũng nhờ chăm chỉ, tìm tòi, hiểu biết các chính sách của Nhà nước mà năm 2008-2009, sau khi có chủ trương xã hội hoá các bếp ăn tập thể ở các đơn vị, mà chị đã thành công khi đầu tư vào các đơn vị ngành Than, bệnh viện ở Cẩm Phả, Hạ Long... "Ban đầu không ít khó khăn thế nên dù ở cương vị người quản lý điều hành hàng trăm nhân viên nhưng tôi vẫn là người trực tiếp đi chọn từng con cá, mớ rau, thẩm định nguồn cung cấp đầu vào các vật tư, thực phẩm, giám sát chất lượng bữa ăn..., nhằm tạo chất lượng, uy tín đối với khách hàng" - chị Cúc chia sẻ.

Trong bối cảnh kinh tế thị trường hiện nay, Công ty luôn chú trọng nâng cao chất lượng dịch vụ cung cấp, đảm bảo uy tín. Công ty đã đầu tư trên 200 triệu đồng/năm mua các thiết bị kiểm tra, mẫu test nhanh để thẩm định độ sạch, an toàn của thực phẩm cung cấp, phục vụ ở chuỗi dịch vụ của đơn vị. Công ty còn duy trì quy trình bếp ăn một chiều, các tủ đựng mẫu thức ăn, kiểm nghiệm VSATTP thường xuyên, đảm bảo chất lượng các sản phẩm vật tư mà đơn vị cung cấp...

Nhờ đó, cho tới nay Công ty đã được đánh giá là một trong những thương hiệu tiên phong trong lĩnh vực kinh doanh nhà hàng, khách sạn, tiệc cưới; là đối tác tin cậy trong cung cấp lương thực, thực phẩm, vật tư cho trên 10 mỏ lớn, nhỏ ở địa bàn TP Hạ Long, Cẩm Phả; trong tổ chức các bếp ăn tập thể ở các bệnh viện, đơn vị, công ty ở Quảng Ninh và cả Hà Nội...

Một trong những điểm nổi bật chính là Công ty luôn biết sử dụng, phát huy năng lực của các cán bộ nữ ở lĩnh vực mà họ có thế mạnh. Ở Công ty, chị Cúc mạnh dạn sử dụng, tin tưởng truyền nghề cho rất nhiều cán bộ nữ. Hiện Công ty có khoảng 300 nhân viên nữ, chiếm 60-70% tổng số lao động trong Công ty. Không ít trong số này được chị Cúc trực tiếp chỉ dạy, cử đi đào tạo, trang bị kiến thức, bổ nhiệm và chứng tỏ được năng lực ở cương vị trưởng bộ phận, cán bộ các phòng, ban... Ngoài đãi ngộ xứng đáng, chị còn có cơ chế khuyến khích cán bộ làm việc, thưởng, phạt phân minh. Chị Nguyễn Thị Dung, Trưởng Phòng Kinh doanh của Công ty, chia sẻ: Được chị Cúc tin tưởng, chỉ dạy và khuyến khích, chúng tôi luôn cố gắng hết sức, phát huy năng lực, cống hiến cho Công ty. Không chỉ riêng tôi, nhiều cán bộ nữ được Công ty trọng dụng cũng phát huy tốt khả năng của mình■

Gương mặt người Vùng than

Nhạc sĩ Hoàng Vân - Người định danh Quảng Ninh bằng âm nhạc

■ *Nhà văn* **VŨ THẢO NGỌC**

Năm 2016, tôi có dịp được gặp các văn nghệ sĩ có những đóng góp đặc biệt với ngành Than, trong đó có nhạc sĩ Hoàng Vân. Ông đã bệnh nặng từ năm 2015, nên cuộc nói chuyện với ông gần như bị gián đoạn.

Tôi không biết nói gì với ông nữa và chỉ còn biết thầm ngâm nga những ca từ mà ông đã viết hơn nửa thế kỷ qua về những người thợ mỏ đầy hào sảng và là niềm tự hào của những người thợ mỏ nói riêng, của người Quảng Ninh nói chung. Bài hát "Tôi là người thợ mỏ" (có chỗ vẫn gọi "Tôi là người thợ lò") ra đời khi nhạc sĩ Hoàng Vân đi thực tế Vùng mỏ năm 1964 của thế kỷ 20. Theo NSND Quang Thọ, khi đó, nhạc sĩ Hoàng Vân được bố trí đi thực tế ở các công trường thuộc Công ty Than Cọc Sáu và Đèo Nai.

Giai điệu "... Mỗi khi lò thủng đón cơn gió nồm nam mát rượi..." chắc chắn viết ở công trường lò thoát nước moong Cọc Sáu khi ấy. Tinh thần, đặc tính công việc của người thợ mỏ, đặc biệt là thợ hầm lò, được nhạc sĩ tài hoa tái hiện một cách tinh tế và như "gọi tên" được những người thợ lò thẳm sâu trong lòng đất. Họ

Nhạc sĩ Hoàng Vân. *Ảnh:* **NGUYỄN ĐÌNH TOÁN**

hứng thú khi nhìn thấy công sức lao động của mình trong mỗi ca làm việc âm thầm, bền bỉ và vô cùng khó khăn ấy được thảnh thơi hít thở khí trời, được nhìn thấy một bầu trời dù nhỏ xíu qua cái "lò thủng" ấy, đó là niềm vui vô bờ bến.

Nhạc sĩ Hoàng Vân đã thi vị hóa cái công việc nặng nhọc, vất vả ấy bằng âm nhạc, phủ lên đó là một hình ảnh êm dịu, trở thành một khúc tráng ca về những người thợ mỏ mà chưa mấy ai biết về họ. Hình ảnh người thợ mỏ hiện ra thật hào sảng, thật góc cạnh và rất lãng mạn, chỉ cần từng đó thôi đã "gọi tên" Quảng Ninh được rồi. Có thể nói, đây là một trong các ca khúc viết về người thợ mỏ, về vùng đất con người Quảng Ninh đầu tiên, là nền tảng cho các sáng tác sau này. Cả hai ca khúc của Hoàng Vân viết về thợ mỏ, nhưng là viết về Quảng Ninh, ông đã lấy âm hưởng từ tiếng than rơi, từ cách sống của người thợ mỏ để... định danh người Quảng Ninh một cách rất âm nhạc.

Khi ca khúc "Tôi là người thợ mỏ" ra đời, ca sĩ Trần Khánh là người thể hiện ca khúc này đầu tiên trên sóng phát thanh đã làm nức lòng những người yêu ca hát nói riêng và những người dân Quảng Ninh nói chung. Khi các mùa hội diễn khắp nơi có bài hát "Tôi là người thợ mỏ" cất lên. Mỗi lần như thế là một lần người yêu ca hát lại thêm yêu mảnh đất quê hương Quảng Ninh bội phần.

Cả cuộc đời nhạc sĩ Hoàng Vân đã đi cùng sự nghiệp âm nhạc lẫy lừng, các ca khúc mà sau này người ta quen gọi là "địa phương ca", "ngành ca", nhưng thực sự, ông đã để lại một giá trị di sản phi vật thể bằng âm nhạc hàn lâm. Chỉ hai ca khúc với thợ mỏ, với Quảng Ninh, ông thực sự là người đã định danh bằng âm nhạc cho người Quảng Ninh nói chung, cho người thợ mỏ nói riêng.

Ca khúc Tình ca thợ mỏ, ông sáng tác vào dịp đầu năm 1980 khi về thực tế sáng tác lại làm dầy thêm gia tài âm nhạc về vùng đất và con người Quảng Ninh. Những ca từ trong ca khúc "Tình ca thợ mỏ" làm xốn xang biết bao trái tim người Quảng Ninh. Người nhạc sĩ tài hoa này bằng cảm xúc trào dâng đã thổi hồn vào hình ảnh những người thợ mỏ đã từng tay búa, tay súng trong cuộc chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ ra miền Bắc đầu thập niên 70 thế kỷ 20, thì đến đầu thập niên 80 cùng thế kỷ ấy, họ vẫn là những người chiến sĩ vai mang súng, tay cầm choòng, cuốc với những chiến công ở chiến hào hay trên công trường khai thác than.

Ca khúc "Tôi là người thợ mỏ" là một trang lịch sử khởi nguyên của những người thợ mỏ than khi bắt đầu với sự nghiệp được làm chủ công trường, xưởng máy, mỏ than sau cuộc kháng chiến chống Pháp còn đầy chất bi tráng của cuộc chiến khốc liệt. Đến "Tình ca thợ mỏ", nhạc sĩ Hoàng Vân như viết tiếp trang sử vàng chói lọi của người và đất vùng than trong một giai đoạn lịch sử mới. Ở "Tôi là người thợ mỏ" có chất bi tráng thì "Tình ca thợ mỏ" lấp lánh những niềm vui của lao động sản xuất, của tình yêu đôi lứa, những bộn bề thao thức của những người thợ mỏ vốn rất vất vả nhưng vô cùng lạc quan và sống, chiến đấu hết mình vì mảnh đất yêu dấu.

Các ca khúc ấy đã vang vọng, đã lắng sâu không chỉ riêng của người Quảng Ninh mà còn ở lại với nhiều bạn bè khắp nơi. Và vì thế, ca khúc của Hoàng Vân đã thuộc về Quảng Ninh mãi mãi. Dù chỉ là một thoáng chốc, dù chỉ là chạm vào miền đất ấy, để rồi ông đã dành cho miền than, biển Quảng Ninh hai tác phẩm âm nhạc vô giá, thật sự đã định danh về đất và người Quảng Ninh. Nhạc sĩ Hoàng Vân đã vĩnh biệt chúng ta khi tròn 88 tuổi vào mùa xuân 2018 nhưng ông còn ở lại với người và đất Quảng Ninh mãi mãi bằng gia tài âm nhạc■

Sản phẩm từ làng

Cá đục khô Vân Đồn

■ *Bài, ảnh:* **TẠ QUÂN**

Nổi tiếng là loại cá ngon, ngọt thịt và rất lành, cá đục Vân Đồn từ lâu đã được thực khách ưa chuộng, Công ty TNHH Thương mại và Thuỷ sản Quảng Ninh (Vân Đồn) chế biến thành cá khô, được công nhận là sản phẩm OCOP.

Chị Phạm Thị Thu Hiền, Giám đốc Công ty TNHH Thương mại và Thuỷ sản Quảng Ninh, một trong những doanh nghiệp tiên phong trong chế biến cá đục, chia sẻ: Là người con Vân Đồn, tôi mong muốn chế biến cá đục quê nhà thành đặc sản có chất lượng cao và quảng bá rộng rãi đến các du khách. Cá đục Vân Đồn vốn đã có tiếng là ngon, tuy nhiên từ trước đến giờ chủ yếu bán tươi hoặc phơi theo kiểu truyền thống. Vì thế, Công ty quyết định tìm tòi cách chế biến, phát huy thương hiệu của đặc sản quê nhà.

Cá đục khô Vân Đồn là sự kết hợp của kỹ thuật truyền thống, sự công phu trong lựa chọn nguyên liệu, kiểm định chất lượng sản phẩm. Năm 2016, bắt tay vào sản xuất, Công ty đã tìm tòi, xác định vùng nguyên liệu chủ yếu là ở các xã đảo Minh Châu, Quan Lạn, nơi có nguồn nước, độ mặn, môi trường phù hợp cho loài cá đục sinh sống.

Để có sản phẩm tốt, Công ty đã lựa chọn cẩn thận từ khâu nhập nguyên liệu. Cá đục thường được đánh bắt quanh năm nhưng thời điểm cá nhiều và béo nhất là vào khoảng tháng 2-3 và tháng 10-11 âm lịch. Vì thế, Công ty thường chọn nhập cá vào thời gian này. Cá mua về còn tươi, thịt chắc, có vảy ánh sáng màu xà cừ, thân dài từ 10-15cm, chỉ lựa chọn cá đạt tiêu chuẩn từ 10-20 con/kg.

Cá đục thu mua về được sơ loại, rửa, đánh vẩy, làm sạch ruột, rồi mang đi ngâm, rửa bằng nước muối lạnh. Không chỉ đảm bảo vệ sinh sạch sẽ, thao tác kỹ thuật này giúp cá giữ được độ săn chắc, tươi ngon, tránh làm phân huỷ các protein trong cá, làm giảm chất lượng trong quá trình chế biến. Sơ chế xong, cá đục được xếp lên giàn mang phơi trong nắng to và lật giở thường xuyên để cá chín đều. Tốt nhất vẫn là phơi cá trong nắng hanh dịp cuối năm. Trong trường hợp thời tiết xấu, cá được đưa vào sấy ở nhiệt độ cao, khoảng 60-70°C.

"Để hoàn tất quy trình kỹ thuật, đơn vị đã phơi thử nghiệm và gửi mẫu sản phẩm sang Viện Nghiên cứu thuỷ sản để xác định độ khô của cá. Thường độ ẩm của cá ở mức 20% là đạt. Tỷ lệ này quyết định chất lượng, đảm bảo sản phẩm có độ thơm ngon, dai giòn, đủ dinh dưỡng và thuận lợi trong việc bảo quản" - chị Phạm Thị Thu Hiền chia sẻ.

Cá đục sau khi phơi khô được đóng gói, bảo quản lạnh. Điều đặc biệt là sản phẩm cá đục khô của đơn vị được chế biến hoàn toàn tự nhiên mà không sử dụng bất cứ chất bảo quản nào. Nhờ quy trình được nghiên cứu, hoàn thiện nên sản phẩm cá đục khô do Công ty chế biến có hương vị thơm ngon, màu trắng ngà vàng óng đẹp mắt, có vị ngọt, thơm, thịt săn chắc. Nếu bảo quản đúng cách, cá đục khô có thể giữ được khoảng 1 năm.

Hiện sản phẩm cá đục khô của Công ty TNHH Thương mại và Thuỷ sản Quảng Ninh chủ yếu được tiêu thụ ở trong tỉnh và một số thị trường ngoài tỉnh. Sản lượng sản xuất trung bình của Công ty khoảng 2-3 tấn cá đục khô/năm. Năm 2017, cá đục khô Vân Đồn được công nhận là sản phẩm OCOP■

Cán bộ kỹ thuật Công ty kiểm tra chất lượng, độ khô của cá đục trước khi đóng gói.

Kiểm tra trọng lượng sản phẩm trước khi xuất, bán ra thị trường.

"Khi dân đồng thuận, việc gì cũng xong"

■ **PHẠM HỌC** *(Thực hiện)*

Thôn Làng Nhội, xã Đông Hải, huyện Tiên Yên, được chọn là một trong 6 thôn xây dựng thôn kiểu mẫu của huyện. Hiện thôn đã cơ bản hoàn thành 10/10 tiêu chí, 31/31 chỉ tiêu về xây dựng thôn kiểu mẫu. Để có được kết quả đó, vai trò Bí thư Chi bộ kiêm Trưởng thôn Làng Nhội của chị Nguyễn Ái Việt rất quan trọng, là đầu tàu thúc đẩy phong trào đi lên. Năm 2017, chị đã được nhận bằng khen của UBND tỉnh vì có thành tích là Bí thư Chi bộ kiêm Trưởng thôn làm dân vận khéo.

Phóng viên Báo Quảng Ninh đã có cuộc trò chuyện với chị Nguyễn Ái Việt.

Chị Nguyễn Ái Việt.

Chị Việt rất vui vì bà con trong thôn thích những bức tranh tường của mình.

- Thưa chị, là một phụ nữ giữ vai Bí thư Chi bộ kiêm Trưởng thôn, chắc công việc của chị cũng khá vất vả?

+ Tôi là Bí thư Chi bộ kiêm Trưởng thôn, khối lượng công việc rất nhiều, tôi vừa là người ra Nghị quyết chỉ đạo, vừa là người cùng với nhân dân thực hiện. Dù có ý tưởng nào, tôi cũng là người đi đầu, tìm tòi, sáng tạo, nghĩ cách làm rồi cùng làm với bà con. Nói thực là tôi còn trẻ, kinh nghiệm thực tế còn ít nên trong công tác cũng gặp không ít khó khăn. Nhưng bù lại, cũng vì còn trẻ nên mỗi khi tôi hô hào bà con thực hiện ý tưởng mới là rất được ủng hộ...

- Đến thôn Làng Nhội, ai cũng ấn tượng về những bức vẽ trên tường. Việc vẽ tranh phủ kín các bức tường bao hai bên đường đi có phải là một ý tưởng mới như chị nói?

+ Đúng thế. Thôn chúng tôi mới triển khai thực hiện vẽ tranh lên các bức tường dọc đường vào thôn. Việc làm này được bà con nhân dân đồng tình ủng hộ và hồ hởi tham gia. Các bức tranh không chỉ góp phần trang trí, làm sạch, đẹp thêm cảnh quan thôn, xóm, mà mỗi bức đều có những nội dung rất ý nghĩa nhằm nâng cao ý thức, trách nhiệm cho mọi người, góp phần xây dựng xóm làng, quê hương...

- Phải chăng chị làm việc này từ niềm đam mê hội hoạ nữa?

+ Thực ra, tôi chưa học vẽ bao giờ, nhưng cứ tranh thủ thời gian rảnh rỗi, tôi cùng với bạn mình là anh Tô Biên, giáo viên hội hoạ và một vài thầy, cô giáo của Trường Tiểu học, THCS Đông Hải lại đến vẽ. Kinh phí màu vẽ, dụng cụ vẽ, chúng tôi vận động các cá nhân, tổ chức, doanh nghiệp hỗ trợ. Ban đầu tôi nghĩ rằng mình có chút tài lẻ về hội hoạ, mình ở trong thôn trung tâm, dân cư đông đúc (167 hộ với 629 nhân khẩu); tường bao nhiều hai bên đường, vậy tại sao không vẽ cho đẹp mắt.

Ban đầu, chúng tôi vẽ những bức tranh tường ở cạnh UBND xã rồi vận động nhân dân xung quanh ủng hộ để chúng tôi vẽ. Nhà này được vẽ đẹp rồi nhà kia chưa được vẽ lại mời chúng tôi đến vẽ. Nhiều nhà do tường xây gạch chưa trát vữa thì khẩn trưởng trát vữa, lăn sơn. Thấy người lớn chúng tôi vẽ tranh, học sinh trong xã cũng tham gia hỗ trợ chúng tôi tô màu. Có những bức tường khổ lớn chúng tôi vẽ mất mấy ngày. Nói chung, không khí trong thôn khi vẽ tranh rất sôi nổi. Đến giờ, chúng tôi đã vẽ tranh cho được khoảng 60% tường rào trong thôn. Diện tích còn lại chúng tôi sẽ hoàn thiện trong năm nay.

- Việc vẽ tranh tường có liên quan nhiều đến quá trình xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu không, thưa chị?

+ Tất nhiên là có rồi. Nội dung của những bức tranh mà chúng tôi vẽ đều gắn với nông thôn mới kiểu mẫu, tuyên truyền về nông thôn mới, cổ động bảo vệ môi trường tự nhiên, phát triển kinh tế, giữ gìn nếp sống văn hoá truyền thống. Trong đó có những tranh thiên hướng nghệ thuật, lại có cả những tranh tuyên truyền trực quan, tranh phong cảnh, có tranh riêng chỉ để cổ động. Việc tuyên truyền trực quan bằng tranh cũng đã bổ sung cho những nội dung tuyên truyền xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu trong các buổi sinh hoạt chuyên đề của chi bộ, họp thôn, cùng với cán bộ, đảng viên và nhân dân trên địa bàn thảo luận, bàn các giải pháp hữu hiệu.

Tôi nhận thấy bà con ai cũng ý thức rõ hơn trách nhiệm của mình trong việc xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu. Bà con đã đóng góp hàng trăm ngày công thực hiện chỉnh trang, nâng cấp các tuyến đường nội thôn; vận động trồng các cây xanh dọc đường trục thôn, tạo hàng rào hai bên đường; tham gia xây dựng phố đi bộ ở thôn vào những ngày cuối tuần; trồng hoa hồng bên lối đi làm con đường hoa. Tôi nói đơn giản nhất như thế này thôi, trước đây, sáng ra chẳng thấy ai quét đường, rác thì xả lung tung. Giờ buổi sáng nào cũng thấy bà con quét đường đều đặn như là tập thể dục, đường thông hè thoáng, rác bỏ đúng nơi quy định...

Bà con trong thôn còn hăng hái đi đầu trong hiến đất, hiến công để làm đường, phát triển sản xuất, xây dựng đời sống văn hoá, xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu. Ngay cả không khí trong nhân dân cũng sôi nổi. Những ngày cuối năm vừa qua, thôn đã tổ chức hội thi hát karaoke với 3 vòng: Sơ khảo, bán kết và chung khảo. Kinh phí mấy chục triệu đồng cho hội thi do bà con tự đóng góp. Đêm chung kết, công diễn, trao giải vào đúng giao thừa Tết Mậu Tuất 2018. Những người nông dân quê tôi bước lên sân khấu làng giống như một ca sĩ chuyên nghiệp. Tôi thấy bà con rất vui, còn muốn năm nào cũng tổ chức...

- Việc mà chị làm đang đi đúng hướng với sức lan toả lớn. Chị nghĩ sao về điều này?

+ Tôi vui vì điều đó. Khi chúng tôi vẽ xong, đường làng ngõ xóm đẹp hơn thì bà con bắt đầu đua nhau trồng thêm hoa, cây cảnh bên lối đi. Người dân ở đây họ tin tưởng tôi nên khi tường đẹp rồi, tôi phát động vệ sinh môi trường, bà con rất ủng hộ. Giờ anh thấy đấy, đường thôn rất sạch sẽ, bà con sống vệ sinh, gọn gàng, môi trường sống được đảm bảo. Từ đó, tôi có thêm động lực phấn đấu, bản thân mình vui vì đã góp phần làm thay đổi được bộ mặt làng quê. Nhiều thôn, xã lân cận đã đến thôn Làng Nhội của chúng tôi học tập kinh nghiệm. Nhiều đồng chí lãnh đạo huyện, tỉnh và cả ở trung ương nữa cũng đã đến thăm thôn chúng tôi. Các đồng chí Bí thư Tỉnh uỷ, Bí thư Huyện uỷ đến thăm cũng ủng hộ kinh phí, tặng sơn cho chúng tôi vẽ tranh tường. Được mọi người ủng hộ, chúng tôi rất mừng.

- Chị có thể chia sẻ bí quyết của mình trong công tác vận động quần chúng?

+ Bí quyết ư? To tát quá. Tôi không nghĩ là bí quyết đâu. Tôi nghĩ mình cứ gương mẫu, miệng nói tay làm cho người dân phấn khởi, tin tưởng, ủng hộ. Chỉ cần bà con nhân dân ủng hộ thì việc khó đến đâu cũng xong...

- Vậy điều khó khăn nhất ở Làng Nhội mà chị đang trăn trở hiện nay là gì?

+ Tôi mong sửa chữa hoàn thiện con mương Núi Mả để phục vụ tưới tiêu, sản xuất. Con mương dài chạy qua địa hình giao cắt, lại cũ, toàn rò rỉ, quá trình sửa chữa quá tốn kém. Hy vọng chúng tôi sẽ huy động được đủ kinh phí để sửa chữa hoặc xây mới con mương này...

- Thế còn cuộc sống riêng của chị? Chị lo công tác xã hội liệu chồng con có ủng hộ?

+ Tôi có may mắn là chồng cũng làm công tác xã hội ở xã nên cảm thông cho nhau. Chồng tôi biết việc vợ làm là tốt nên rất ủng hộ. Gia đình bên chồng cũng quan tâm, ủng hộ chúng tôi. Về kinh tế thì còn nhiều khó khăn. Chúng tôi đang ở trong căn nhà đi thuê. Hai vợ chồng lấy nhau vừa làm, vừa nuôi nhau đi học. Con còn nhỏ, hai bên nội ngoại đều khó khăn không hỗ trợ được gì về kinh tế. Nhưng tôi nghĩ, chúng tôi sẽ vượt qua mọi khó khăn vì bản thân tôi có thể làm thêm và vẽ tranh thuê nữa. Chúng tôi đang phấn đấu có được một căn nhà mới trong thời gian tới...

- Cảm ơn chị về cuộc trò chuyện thú vị này!■

Hai cụ già trong thôn vui mừng vì diện mạo làng quê đang thay đổi từng ngày.

Thế giới diệu kỳ trong truyện ngắn của nhà văn Lê To

■ *Bài, ảnh:* **NGUYỄN YẾN** *(CTV)*

Hơn 100 truyện ngắn viết cho thiếu nhi trải đều ra trong những năm qua với hàng chục cuốn sách đã xuất bản đã thể hiện tâm huyết của nhà văn Lê Toán với bạn đọc nhỏ tuổi.

Có thể nói, trí tưởng tượng tuyệt vời của nhà văn đã viết nên những câu chữ lấp lánh như những ngọn nến nhỏ thắp sáng mọi ước mơ và thổi bùng trí tưởng tượng của trẻ thơ. Từ những vật dụng quen thuộc như bát nhựa, bút chì đến những con sếu, con cò, thậm chí cả những con vật bé xíu như chú mọt đều là những câu chuyện sống động, làm thế giới trẻ thơ trở nên vô cùng phong phú, hấp dẫn.

Và trong thế giới diệu kỳ ấy có những số phận rất đặc biệt... Khi những em nhỏ chụm đầu quanh cuốn sách "Quẩy những trái đất về nhà" của nhà văn Lê Toán, cả thế giới kỳ diệu mở ra. Nơi ấy không có nỗi buồn, không có bất hạnh của em bé bị di chứng chất độc da cam không tay không chân khiến cô y tá ngất xỉu, chỉ có cậu bé Khoai Lang tròn ủng như cậu bé Sọ Dừa trong cổ tích. Thông minh, láu lỉnh, lắp ráp được cả chiếc máy tính kết nối khắp năm châu, đem đến cho những đứa trẻ có hình dáng quả bòng trên khắp địa cầu niềm vui và lạc quan: Chúng ta không phải là những đứa trẻ tật nguyền bất hạnh, mà chúng ta là những đứa trẻ đặc biệt. Những bé Khoai Tây ở bên kia bán cầu nơi xứ tuyết đã không còn thấy "Chúa thật không công bằng với cháu!" nữa, mà đã biết rằng với lợi thế tròn xoe của mình đã lăn vun vút từ đỉnh núi băng đoạt luôn giải quán quân trượt băng. Giống y người bạn Khoai Lang nô đùa lăn lông lốc như quả lông chông trên cồn cát biển Việt Nam.

Những bạn đọc nhỏ tuổi lại "chạy sang" nhà hai bé mồ côi Thơm và Thảo trong truyện "Hoa mẫu đơn". Cô em Thảo lành lặn, cô chị Thơm mặt bong tróc phồng rộp như vẩy nến do chất độc da cam di truyền từ bố mẹ đã mất. Vậy mà ngôi nhà ấy cũng chẳng buồn, có con mèo mướp Cát can trường, có người hàng xóm tốt bụng nhân hậu là cụ y tá chăm sóc chữa bệnh cho Thơm từ ngày mới lọt lòng bé xíu. Nơi đó còn có cô em dành cho chị một tình yêu rất lớn, tình yêu ấy biến thành lòng dũng cảm để em lặn lội đi, về trong đêm lên đỉnh Yên Tử hái đóa mẫu đơn tím chữa bệnh cho chị. Chặng đường cần sự quả cảm để đối mặt với hiểm nguy, cần sự nhanh nhẹn để mang hoa về trước khi ông mặt trời ló dạng. Hồi hộp và thích thú biết bao khi theo chân Thảo chặng đường ấy. Lo lắng khi Thảo dò dẫm từng bước trên thảm lá mục, tiếng côn trùng rên rỉ rả, tiếng vỗ cánh phành phạch của chim đêm nổi cả da gà. Thở một hơi nhẹ nhõm khi đọc thấy Thảo được tắc kè, chim cú mèo, gà rừng giúp đỡ.

Bạn đọc bật cười khi chú gà láu táu bảo không gáy gọi mặt trời lên để kéo dài thời gian, bác nai rừng giải thích là còn biết bao nhiêu là gà trong dãy Yên Tử nữa. Một mình thì không thể thay đổi được thiên nhiên. Và điều kỳ diệu đã đến khi cụ y tá đưa Thảo rắc từng cánh hoa lên mặt, lên tay Thơm. Cô bé mồ côi dị dạng đã biến thành cô bé xinh đẹp và cất tiếng gọi đầu tiên trong đời: Em ơi. Cùng lúc với ông mặt trời buông những tia nắng đầu tiên gọi bình minh tới. Hẳn là người lớn đọc truyện sẽ buồn và cảm thương cho những số phận còn chịu bi kịch của chiến tranh đã lùi xa mấy chục năm. Trẻ em thì không, chúng chỉ vui cười và khâm phục tình yêu, lòng dũng cảm của các bạn ấy.

Nhà văn mang về cho những người lớn chúng ta một thế giới trẻ thơ tươi sáng bằng trí tưởng tượng phong phú của ông. Cảm nhận truyện sao vui vẻ thế, hồn nhiên thế dù nhân vật chính mang trong mình những căn bệnh nan y. Không u ám tuyệt vọng vì các bạn được sống trong tình yêu. Tình yêu của cô em gái biến thành lòng dũng cảm mang phép màu về thay đổi số phận người chị. Tình yêu vĩ đại của người mẹ đã bao trùm cậu bé Khoai Lang để em lớn lên tràn đầy niềm vui, và chính em đã lan tỏa tình yêu ấy khắp muôn nơi. Không gì xúc động bằng hình ảnh người mẹ mỉm cười âu yếm nhìn đứa con: "Có tim, có óc là ắt nên người". Tình yêu là mạch nước ngầm kỳ diệu mà mẹ trái đất đã cất giữ từ thuở hoang sơ. Hình ảnh ẩn dụ kỳ diệu trong truyện "Giọt nước" (Đến chơi nhà chú Cuội). Mười triệu năm hay hơn thế nữa, tình yêu vẫn chữa lành nỗi đau thể xác, nỗi đau tâm hồn như giọt nước cô đặc màu xanh đã làm khép lại những van tim hở, những động mạch vành bị

Nhà văn

khuyết tậ
đem đến

Truyệ
khoan kh
tình yêu
muôn nơi
khi sử dụ
nên những
hiểu mà
Giữa một
hỗn loạn
khi đọc

"Lương" - sản phẩm âm nhạc "made in" Quảng Ninh

■ *Bài, ảnh:* **HUỲNH ĐĂNG**

Đó là album đầu tay mang tên "Lương" của ca sĩ Đức Lương vừa ra mắt khán, thính giả vào đầu năm 2018. Điều đáng nói, đây là album được tổ chức sản xuất rất công phu với sự tham gia của ê-kíp toàn là người Quảng Ninh.

Ca sĩ Đức Lương sinh năm 1983 tại Thái Bình, hiện là nhân viên Công ty Tuyển than Hòn Gai, là giọng ca nam nổi bật trên các sân khấu quần chúng của tỉnh trong thời gian qua. Anh từng đoạt giải Nhất Hội thi Giọng hát hay trên sóng PTTH Quảng Ninh lần thứ XI năm 2009, giải nhất cuộc thi Tiếng hát hữu nghị Việt - Trung khu vực miền núi, trung du, duyên hải phía Bắc năm 2012.

Album "Lương" ra đời sau 10 năm gắn bó với sân khấu ca nhạc của ca sĩ Đức Lương. "Lương" là sản phẩm âm nhạc tâm huyết của Đức Lương và ê-kíp "made in" Quảng Ninh, thực hiện chủ yếu ở Quảng Ninh với sự tham gia của Giám đốc sản xuất Vũ Việt Hồng, saxophone Tùng Sax, guitare Hoàng Thành và ban nhạc Halong Band, thiết kế của Công ty 14 Records, do NXB Văn hoá Dân tộc ấn hành.

Nhạc sĩ Vũ Việt Hồng, Giám đốc sản xuất album "Lương", chia sẻ: "Album này đã được nhóm thực hiện ấp ủ trong vòng 2 năm. Tất cả các bài hát trong Album đều thống nhất với nhau ở một cách hát bán cổ điển, dễ dàng tiếp cận với người nghe". Tuy nhiên, nhạc sĩ Vũ Việt Hồng cũng thẳng thắn thừa nhận việc chuyển tải trong một Album 14 ca khúc là quá lớn so với thông thường. Tên Album chỉ có một chữ "Lương", chân dung ca sĩ được lồng vào hình ảnh Vịnh Hạ Long và ruộng bậc thang ở Bình Liêu vừa thể hiện cái tôi của ca sĩ vừa khẳng định rằng cái tôi ấy dù biểu lộ thế nào cũng không ra ngoài tình yêu vùng đất Quảng Ninh.

Thời gian sản xuất Album này dài hơn nhiều so với việc ra đời một sản phẩm âm nhạc thông thường. Lý do mà

Đức Lương trong buổi ra mắt sản phẩm âm nhạc của mình.

tác phẩm này sản xuất trong 2 năm liền, đó là bởi Đức Lương cần trau dồi giọng hát chín muồi hơn, có thời gian và những trải nghiệm để có được những cảm xúc thật trọn vẹn khi thể hiện 14 ca khúc.

14 ca khúc tiêu biểu viết về 14 địa phương của Quảng Ninh mà Đức Lương thể hiện phần lớn do các nhạc sĩ Quảng Ninh sáng tác. Trong đó, có nhiều bài hát lần đầu tiên được công bố với sự hoà âm mới lạ, thể hiện phong cách độc đáo, không trùng lặp. Mỗi ca khúc viết về một địa phương của Quảng Ninh với một dấu ấn riêng. Những sắc thái âm nhạc rất riêng viết về vùng Đông Bắc thân yêu, mỗi ca khúc đều mang đậm dấu ấn văn hoá vùng miền được Đức Lương thể hiện theo đúng ý đồ của các tác giả, kết hợp tư duy hoà âm mới lạ khiến "Lương" trở thành không gian âm nhạc phong phú, nhiều màu sắc và thu hút người nghe.

Tuy nhiên, với lượng ca khúc khá nhiều, nhóm thực hiện đã phải nỗ lực để số lượng và cả nội dung bài hát đến với người nghe không bị nhàm chán. Thêm nữa, để tạo ra tính thống nhất, ngay từ quá trình lên ý tưởng đến các bước thể hiện, Album "Lương" phải giải mã được sự hoà hợp của cái tôi của người ca sĩ mà vẫn hướng đến tình yêu với Quảng Ninh.

Nói về sản phẩm âm nhạc này, nhạc sĩ Đỗ Hoà An đánh giá: "Việc một ca sĩ hát nhiều bài hát khác nhau về nhiều địa phương trong nước thì dễ, còn ca sĩ làm Album về một tỉnh với 14 bài hát cùng một đề tài sẽ rất khó chọn bài, khi chọn được rồi hát lên cũng sẽ dễ dẫn đến chỗ hoà lẫn với nhau. Tuy nhiên, Album này đã vượt qua được tất cả những khó khăn đó để qua giọng hát chuyển tải đến người nghe cảm xúc với nhiều màu sắc khác nhau về tình yêu quê hương Quảng Ninh. Hơn nữa, giọng hát này không gây hoà lẫn, nhàm chán cho người nghe. Đó là những thành công đáng khích lệ".

Ca sĩ Đức Lương và ê-kíp thực hiện đã hoàn thành sản phẩm âm nhạc có chất lượng cao này bằng tất cả tình yêu, niềm say mê và sự cố gắng không mệt mỏi. Đây cũng là một cách làm mới, độc đáo, gây ấn tượng. Với 14 ca khúc, 14 màu sắc, 14 địa danh của tỉnh, Album "Lương" như là một sản phẩm xúc tiến du lịch, một lời mời dành đến cho khán, thính giả trên khắp cả nước hãy đến với Quảng Ninh để được đắm say và được cảm nhận sự khác biệt của vùng đất và con người nồng hậu. Sau Album "Lương", hy vọng Quảng Ninh sẽ có thêm những sản phẩm âm nhạc với chất lượng tốt nhất, thoả mãn thị hiếu của công chúng■

▶**Đọc sách**

Những câu thơ lu

■ **PHẠM HỒNG PHIN** *(CTV)*

"Sắc nắng thành Uông" (Nhà xuất bản Hội Nhà văn ấn hành năm 2017) là tập thơ thứ 16 của CLB Thơ người cao tuổi phường Quang Trung (TP Uông Bí). Nhìn chung, các bài thơ trong tập có chất lượng khá đồng đều, nội dung đúng chủ đề tư tưởng.

Tập thơ gồm 99 bài, trong đó có 36 bài theo thể lục bát, còn lại là thể Đường luật, thơ tự do và các thể loại khác. Xin điểm qua một số gương mặt và một số bài thơ tiêu biểu để thấy lòng đam mê của những người cầm bút.

■ Tác giả Phạm Ngọc Ân lần này đã "trình làng" 7 bài viết về ngành Than, về quê hương, thân phận, niềm vui và nỗi khổ của cuộc đời, về tình mẹ, tình chị em, trong đó, có những câu thơ:

Tìm xem dải yếm lụa đào
Đò xuôi Bến Đục nón chao hững hờ.
Đi tìm cô gái hái mơ,
Si mê kẻ sĩ, thẫn thờ thầy tăng.
Hiu hiu gió dắt thuyền trăng
Phiêu du dòng Yến khói giăng sương mờ.

(Đi tìm một câu thơ)

■ Tác giả thơ Thanh Bảy viết về tình quê hương, tình mẹ, tình cảm thiêng liêng dành cho các hương hồn liệt sĩ, lời thơ dung dị mang phong vị ca dao:

Lúa đồng đang ngả vào thu
Mõ chùa rụng ánh trăng lu cuối trời

(Về thăm làng Trạo)

■ Trong khi đó, thơ Đỗ Ngọc Bội mang đậm tình yêu quê hương đất nước, triết lý nhẹ nhàng:

Chim én gọi mùa nắng mới
Tiết xuân phất phất mưa bay
Bồng bềnh áng mây xa xứ
Ngổn ngang nỗi nhớ vơi đầy

(Chợ Tết)

■ Tác giả thơ Đức Doanh ca ngợi quê hương Uông Bí với các địa danh nên thơ: Quang Trung, sông Uông, Lựng

Xanh... C
một thuở
của kiếp
xúc cảm:
Tôi trở
Với rừ
Làn m
E ấp
(Lựng

■ Tác giả
về tình y
tình bạn
mộc mạc

Thành
người thợ
Trải
thăng trầ
(Uông

■ Với tác
lại là lời
lời thơ du

Chẳng
Chẳng h
C
Không

■ Thơ B
đậm chất

So
Tóc thề

■ Tác giả
đời và kể
thơ vốn
ánh lên

Sóng
Bình
(Hạ L

■ Tác gi
hiện tình
yêu lứa đ
đọc lên c
vị ca dao

T
Vai er
Cây
Hát câ

Lê Toán tăng sách cho thiếu nhi Bình Liêu.

ật... Tình yêu của người thân khát vọng sống.

n của nhà văn như nhưng mũi hoan trúng mạch nước ngầm và lòng nhân hậu để tỏa đi i. Nhà văn Lê Toán rất đặc biệt ụng những lời văn giản dị viết ng câu chuyện nhỏ súc tích, dễ mang ý nghĩa nhân văn rất lớn. t thế giới thông tin nhiều khi là , bạn cảm thấy lo lắng, bất an những tin tức mà tình thân và tình người đặt dưới lợi ích của giá trị vật chất. Mở những trang sách của nhà văn Lê Toán, bạn thấy cuộc sống vui vẻ và hạnh phúc, trái tim yên bình khi thấy thế giới mình đang sống thật đáng yêu.

Chỉ cần được cầm trên tay những cuốn sách của nhà văn Lê Toán, bọn trẻ sẽ say mê đọc. Nuôi dưỡng tâm hồn trẻ thơ lớn lên lạc quan dũng cảm với trái tim tràn đầy yêu thương, đó là sứ mệnh của những nhà văn viết cho thiếu nhi như nhà văn Lê Toán■

ung linh sắc nắng

Có bài thơ hoài niệm về tình yêu hoặc nói lên tâm trạng cô đơn người với những câu thơ giàu

ở về tắm đẫm ánh nắng mai
ừng hạ mùa sim tơ quả mọng
môi tím nấp dưới vành nón trắng
cười em nhuộm tím hồn tôi
Xanh)

ả thơ Phan Thị Tường Hoa viết yêu quê hương Uông Bí và về tuổi xế chiều, có những câu thơ và giản dị:

n phố của tôi như cuộc đời
qua bao nhiêu những cuộc
m
Bí của tôi)

c giả Nguyễn Thị Kim Sinh, thơ ự bạch về lẽ sống thanh nhàn, ng dị mà sâu sắc:

g màng chức tước giầu sang,
am lắm bạc nhiều vàng làm chi.
Chỉ mong trước lúc ra đi,
mang tiếng nợ nần gì thế gian!
(Vô tư)

ùi Thiều giàu chất trữ tình và ca dao:

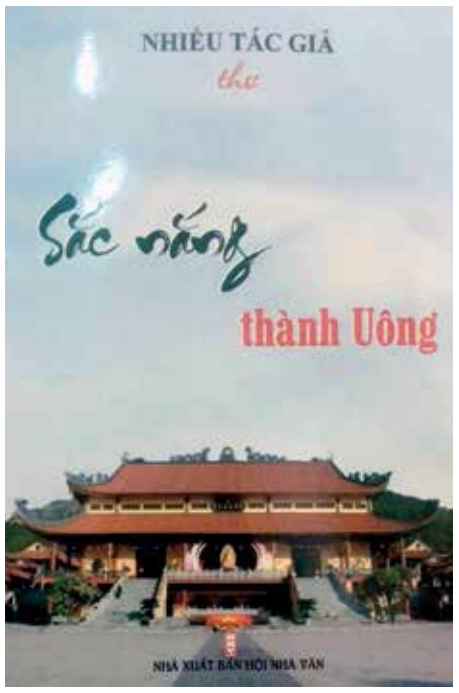
i tìm trong đáy mắt nhau,
xưa đã nhuốm màu thời gian
(Gặp gỡ)

a thơ Phùng Đức Thủ kể chuyện chuyện mình. Trong những bài giàu sự kiện và hình ảnh, vẫn những câu thơ đẹp:

nước biển trời say đắm giao hoan,
minh tỏ, biển dát vàng sóng sánh
ong)

ả thơ Nguyễn Trung Thức thể yêu quê hương đất nước, tình ôi. Thơ ông giàu chất nhạc, khi cứ ngỡ là câu hát, mang phong :

Thu về vãi gió heo may
m se lạnh tóc mây đợi tình...
y đa, giếng nước sân đình
ầu quan họ gọi tình heo may.
(Heo may gợi tình)

Trang bìa tập thơ.

■ Tác giả thơ Nguyễn Xuân Vinh viết về tình yêu lứa đôi, về nỗi niềm thế sự, về bức chân dung một đời người. Thơ ông giàu hình ảnh:

Má em vương sắc hoa đào
Lụa mềm ánh mắt trải vào tim anh.
Bồng bềnh giữa đại ngàn xanh
Ước gì chung một lều tranh hỡi nàng!
(Ước một lều tranh)

■ Tác giả thơ Lê Song Vũ ngợi ca cảnh đẹp và truyền thống anh hùng của quê hương Uông Bí. Ông viết thơ cho thiếu nhi và cả thơ trữ tình tự sự, trong đó có những câu thơ đẹp:

Lao xao đâu đó trong vườn vắng,
Chưa thấy người đâu, thấy tiếng cười,
Bỗng thoáng mấy cô làm cỏ vải,
Thẹn thò đánh mắt, má hồng tươi...
(Đất Phương Nam)

Có thể nói rằng trong tập thơ "Sắc nắng thành Uông", mỗi bài thơ là một bông hoa đẹp. Cả tập thơ là một vườn hoa đẹp. Mười tám tác giả thơ là mười tám người ươm hạt vun trồng, tạo nên vườn hoa đa sắc nắng thành Uông■

Thơ

BÙI QUANG ĐỒNG

Vẹn nguyên

Tám mươi tám năm - Đảng cầm quyền
Vượt muôn vàn gian khó để tiến lên
Máu xương đổ xuống - Nào ai tiếc
Vun đắp sơn hà giống rồng tiên
Ta ưỡn ngực tự hào: Ta có Đảng
Đảng của dân, của nước, của mình
Lý tưởng "vì dân" - Lời Bác dạy
Tám tám năm rồi vẫn vẹn nguyên
Ta vững chí bền gan theo Đảng
Lý tưởng sáng ngời "vì nước, vì dân"
Là hạt cát trong biển trời cách mạng
Xin vẹn nguyên "giữ sạch góp với đời"

LÊ DUY THÁI

Bác thưa cùng cha sau ngày thành lập Đảng

Cha dặn con "Đi tìm hình của nước"
Tuổi 20 con đi bốn phương trời
Đọc Mác - Lê Nin, mắt con trai ứa lệ
Công - nông, hồn nước đây rồi!
Cờ Đảng tung bay, hồng sáng nước non
Hồn nước hồi sinh nhân dân bừng tỉnh
Đứng lên!
Từ đây hồn nước trường sinh mãi
Đoàn kết nhân dân, gốc vững bền
Độc lập tự do ta lấy lại
Nhân dân hạnh phúc nước hồn thiêng
Đêm hạ trời cao, sao vàng rực
Thơ hát lòng son đất cỏ thơm
Chữ Bác con ngồi soi thắp lại
Sáng hồn ngan ngát gió hương sen

Tản mạn

"Tôn sư, trọng đạo"

■ **BẮC CUNG**

Gia đình tôi, họ hàng tôi, chẳng có một ai làm nghề giáo. Ấy mà không biết mẹ tôi lấy hình mẫu từ ai, dạo ấy (cách đây cũng hơn 20 năm) cứ một mực "bắt" tôi phải làm hồ sơ thi vào đại học sư phạm. Về mặt hình thức, tôi răm rắp tuân thủ, tức là cũng làm hồ sơ, nộp hồ sơ, nhưng... đến hôm đi thi thì lẩn luôn. Hồi đó thi đại học không như bây giờ, một thí sinh có thể đăng ký vài ba trường. Vậy nên, thi xong 2 trường kia, đến ngày thi trường sư phạm liền giả vờ quên. Nói như các cụ là "giời không chịu đất thì đất chịu giời". Nhưng, cho đến bây giờ, khi thấy tôi suốt ngày bận bịu vì công việc, mẹ tôi lại mắng rằng: Đấy, ngày xưa mà đi thi sư phạm thì có phải sướng cái thân không...

Tôi không thi sư phạm không phải vì có định kiến gì với nghề đó mà chỉ đơn giản là tự cảm nhận thấy mình không phù hợp. Tôi có giãi bày với mấy đứa bạn thân rằng, cái "tính Trương Phi" của tớ mà làm giáo viên hẳn có nhiều họa... Biết thế, nên tránh luôn từ đầu cho lành. Đơn cử như bây giờ, thỉnh thoảng dạy con học mà có những tình huống cảm thấy cả người như bốc hỏa ngút trời vậy. Tôi thiết nghĩ rằng, có những công việc rất đặc thù theo kiểu việc lựa chọn người vậy. Ấy thế mà, khi nghe mọi người bàn luận rầm rầm về chuyện một cô giáo bị phụ huynh bắt quỳ 40 phút chỉ vì trước đó, cô đã bắt học trò quỳ gối vì chúng nghịch ngợm. Mà qua việc này lại càng thấy, truyền thông mạng xã hội quả là có sức mạnh đáng gờm. Chuyện xảy ra ở tận đẩu đâu í, loáng một cái thông tin lan tỏa khắp nơi. Rồi cũng nhanh như một cơn gió, tất cả những gì thuộc về đời tư của vị phụ huynh bắt cô giáo quỳ gối được "khai quật" lên.

Xung quanh việc này có rất nhiều ý kiến ngược xuôi đúng kiểu muôn sắc màu cuộc sống. Song, phần lớn, mọi người đều phản ứng gay gắt, thậm chí, bày tỏ cả sự phẫn nộ về hành động của vị phụ huynh nọ. Bên cạnh đấy, là những chia sẻ, động viên cô giáo bỗng dưng bị "nổi tiếng" trong tình huống chẳng bao giờ có thể ngờ tới. Bình luận về chuyện này, nhiều tờ báo, nhiều cá nhân đã cho rằng "cô giáo quỳ và tôn nghiêm sụp đổ". Còn tôi, ngoài sự nhoi nhói trong lòng khi tiếp cận câu chuyện rất đáng buồn này thì điều ám ảnh hơn cả là sự ứng xử tối thiểu giữa con người với con người. Đặc biệt, trong môi trường giáo dục, thì yếu tố "tôn sư, trọng đạo" là điều ai ai cũng phải biết, phải hiểu. Nói thế bởi, "tôn sư trọng đạo" đã trở thành truyền thống đẹp của dân tộc Việt được duy trì, vun đắp biết bao đời từ xưa đến nay. Tôi tin, trong nhiều khẩu hiệu giăng mắc ở ngôi trường cô giáo bị quỳ đang giảng dạy, kiểu gì chẳng có dòng chữ "Tôn sư, trọng đạo". Phải chăng, vị phụ huynh nọ xem đấy là một khẩu hiệu chỉ mang tính trang trí?

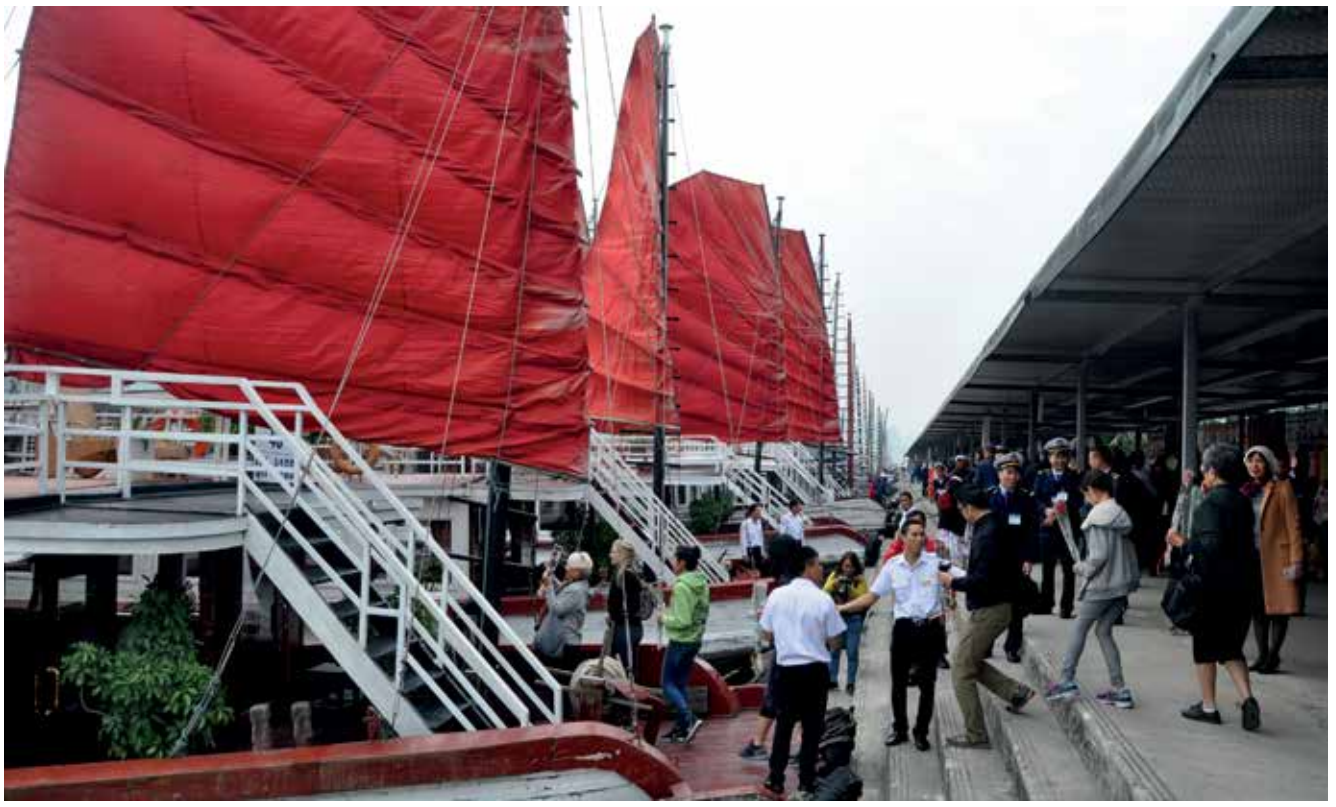
Tôi lại nhớ, khi con bước vào năm học đầu cấp trung học cơ sở, một trong những chuyện trò của mỗi ngày đón đưa thỉnh thoảng lại có câu, cô giáo dạy Địa lý lớp con tên là gì? Cô giáo dạy Tiếng Anh tên gì...? Không dưới 3 lần, con cứ ấp úng cuối cùng phải thú thật là con không biết hoặc con không nhớ. Với bản tính quen "chất vấn và đối đáp" nó mới hỏi tôi một câu: Cô dạy môn X... mãi không nhớ tên con. Thế thì sao hả mẹ. Những lúc ấy, tôi cứ mắng át đi theo kiểu, con không nhớ tên cô thì đừng đòi hỏi cô phải nhớ mình. Mà cô đâu chỉ dạy mỗi mình lớp con, vậy nên, con cũng đừng khắt khe với cô như thế. Mà cũng chẳng hiểu cái vị phụ huynh bắt cô giáo quỳ gối ấy nghĩ gì nhỉ mà lại hành động kiểu "trả miếng" vô cùng tồi tệ như thế. Xin hỏi vị phụ huynh ấy, để trưởng thành như hôm nay, anh ta có đi học không và có biết câu "tôn sư, trọng đạo" không? ■

CHÀO MỪNG NĂM DU LỊCH QUỐC GIA 2018 - HẠ LONG - QUẢNG NINH

Quảng Ninh đẩy mạnh xúc tiến, quảng bá du lịch

■ *Bài, ảnh:* **THU NGUYÊN**

Năm 2017, ngành Du lịch Quảng Ninh hoàn thành vượt mức các chỉ tiêu đề ra, đóng góp quan trọng vào kết quả phát triển kinh tế - xã hội chung của tỉnh. Tổng lượng khách du lịch đến với Quảng Ninh đạt 9,87 triệu lượt, trong đó khách quốc tế là 4,28 triệu lượt; doanh thu từ khách du lịch đạt trên 17.800 tỷ đồng. So với năm 2016, tổng lượng khách du lịch tăng 18%, doanh thu tăng 30%. Có thể nói, đạt được kết quả tăng trưởng đáng khích lệ đó có sự đóng góp không nhỏ của công tác quảng bá, xúc tiến du lịch.

Du khách xuống tàu tham quan Vịnh Hạ Long.

NHIỀU CHƯƠNG TRÌNH, SỰ KIỆN QUẢNG BÁ DU LỊCH

Thời gian qua, với sự quan tâm đầu tư của tỉnh, công tác xúc tiến, quảng bá du lịch Quảng Ninh đã từng bước được đổi mới, mở rộng phạm vi hoạt động với nhiều chương trình, sự kiện quảng bá trong và ngoài nước. Nổi bật là các hoạt động tham gia chương trình hợp tác liên kết vùng, đẩy mạnh triển khai quảng bá tại các thị trường khách trọng điểm trong nước và quốc tế thông qua nhiều nội dung hoạt động phong phú, đa dạng, như: Ngày hội Du lịch TP Hồ Chí Minh, VITM Hà Nội, ITE TP Hồ Chí Minh, BMTM Đà Nẵng...; tham gia các hội chợ, sự kiện du lịch quốc tế, như: Hội chợ KOFA (Hàn Quốc), ITF (Đài Loan), JATA (Nhật Bản), MITT (Nga), WTM (Anh).

Việc tham gia các ngày hội du lịch, hội chợ du lịch là điều kiện thuận lợi để tăng cường công tác xúc tiến du lịch của Quảng Ninh đến với thị trường du lịch trong nước và quốc tế. Qua đó, giúp doanh nghiệp kinh doanh du lịch trên địa bàn tỉnh cập nhật thông tin về dịch vụ, giới thiệu sản phẩm, quảng bá hình ảnh của đơn vị mình; đồng thời tìm kiếm đối tác, ký kết hợp đồng kinh doanh và trao đổi khách giữa các bên liên quan.

Bên cạnh đó, ngành Du lịch tỉnh tổ chức khảo sát điểm đến, hợp tác phát triển du lịch với các tỉnh, thành phố: Hà Nội, TP Hồ Chí Minh, TP Hải Phòng..., quảng bá hình ảnh điểm đến du lịch, trao đổi, chia sẻ và cung cấp thông tin về hoạt động du lịch giữa các địa phương; phối hợp với các đoàn làm phim trong nước và nước ngoài thực hiện các chương trình phim quảng bá về du lịch, giới thiệu về văn hóa, danh lam thắng cảnh, sản phẩm du lịch, ẩm thực đặc trưng của tỉnh; tổ chức đón tiếp các đoàn Famtrip, Presstrip trong nước và quốc tế đến viết bài, đưa tin về du lịch Quảng Ninh. Đồng thời đẩy mạnh tuyên truyền, quảng bá du lịch trên các tạp chí, tổ chức các sự kiện, hoạt động du lịch, văn hóa, thể thao từ cấp tỉnh đến địa phương nhằm tuyên truyền, quảng bá giá trị các điểm đến du lịch, các danh lam thắng cảnh Quảng Ninh... Đặc biệt, tận dụng được thế mạnh công nghệ thông tin, ngành Du lịch đã tổ chức thực hiện công tác tuyên truyền, quảng bá điểm đến Hạ Long, Quảng Ninh trên website halongtourism.com.vn và trang fanpage của Trung tâm Thông tin Xúc tiến Du lịch, đồng thời tiến hành nâng cấp các trang này.

Riêng trong năm 2017, ngành Du lịch Quảng Ninh đã tái bản 4.000 ấn phẩm Cẩm nang Du lịch Quảng Ninh bằng 4 ngôn ngữ: Anh, Trung, Nhật, Việt; 5.000 bản đồ Du lịch Hạ Long và 5.000 bản đồ Du lịch Quảng Ninh. Xây dựng kho dữ liệu về hình ảnh du lịch Quảng Ninh và kho dữ liệu cho các doanh nghiệp du lịch lớn trên địa bàn Hạ Long; cung cấp thông tin cho khách du lịch trên tổng đài 1900966990. Cùng với đó, phối hợp tổ chức đoàn khảo sát phát triển sản phẩm du lịch Đông Bắc; giới thiệu đường bay mới Đồng Hới - Chiang Mai; hỗ trợ tạo điều kiện cho đoàn làm phim thực hiện công tác quay phim quảng bá hình ảnh du lịch Quảng Ninh; phối hợp với Tổng cục Du lịch tổ chức chương trình Đêm nghệ thuật và Hội chợ du lịch trong khuôn khổ diễn đàn ATF tại Chiang Mai, Thái Lan; triển khai việc xây dựng các video giới thiệu về du lịch Quảng Ninh trên các chuyến bay của Vietnam Airlines.

Tham gia Chương trình giới thiệu gian hàng quảng bá, xúc tiến du lịch Quảng Ninh tại thành phố Tô Châu, Phúc Kiến (Trung Quốc); hỗ trợ các đoàn Famtrip, Express của Úc, Indonexia... tới khảo sát các điểm du lịch tại Quảng Ninh.

Đài Truyền hình Việt Nam thực hiện chương trình quảng bá ẩm thực tại mũi Lòng Vàng, xã Đồng Rui, huyện Tiên Yên.

HƯỚNG TỚI CÁC THỊ TRƯỜNG TRỌNG ĐIỂM

Mặc dù các hoạt động xúc tiến, quảng bá du lịch đã đạt được những kết quả nhất định nhưng thực tế cho thấy, công tác xúc tiến du lịch trong nước vẫn chưa đạt hiệu quả cao, chưa khai thác được tiềm năng của các doanh nghiệp. Riêng công tác xúc tiến ngoài nước, nguồn kinh phí vẫn còn hạn hẹp. Công tác xúc tiến quảng bá chưa bài bản và chuyên nghiệp, các chương trình giới thiệu điểm đến còn đơn điệu, theo lối mòn, thiếu tính sáng tạo, chưa gắn với thị trường khách du lịch. Nội dung và hình thức xúc tiến quảng bá chưa có nhiều đổi mới. Hiệu quả công tác xúc tiến quảng bá du lịch chưa cao. Nguồn lực, phạm vi, quy mô tổ chức các hoạt động xúc tiến du lịch còn hạn chế so với yêu cầu, mục tiêu phát triển và chưa tương xứng với tiềm năng, thế mạnh du lịch của tỉnh. Hoạt động tuyên truyền, quảng bá du lịch chủ yếu hướng tới khách du lịch, chưa đi sâu vào hoạt động tuyên truyền nâng cao nhận thức cho người dân địa phương về giá trị của điểm du lịch.

Theo Tổ chức Du lịch thế giới, số lượng khách quốc tế tham quan du lịch các nước đang phát triển sẽ vượt các nước phát triển. Trong 2 thập kỷ tới, châu Á Thái Bình Dương là một trong những khu vực đứng đầu về lượng khách du lịch quốc tế. Đông Nam Á sẽ trở thành khu vực thu hút khách du lịch quốc tế lớn thứ tư thế giới với 187 triệu lượt.

Để thu hút khách du lịch, Quảng Ninh sẽ tập trung triển khai công tác xúc tiến quảng bá du lịch Quảng Ninh theo hướng chuyên nghiệp, hiện đại, có trọng tâm, trọng điểm, đảm bảo chất lượng, hiệu quả, khẳng định thương hiệu và khả năng cạnh tranh. Đầu tư ứng dụng công nghệ cao cho hoạt động xúc tiến quảng bá du lịch, khai thác tối ưu công nghệ thông tin, truyền thông. Đẩy mạnh công tác xúc tiến quảng bá du lịch hướng tới các thị trường trong nước và quốc tế. Định vị Quảng Ninh là điểm đến du lịch an toàn - hấp dẫn - thân thiện dựa trên các sản phẩm du lịch đặc trưng: Du lịch di sản, du lịch biển, nghỉ dưỡng biển đảo, du lịch sinh thái...

Theo đó, xây dựng và xúc tiến quảng bá du lịch Quảng Ninh gắn với các giá trị và sản phẩm du lịch khác biệt, độc đáo, có chất lượng, có sức cạnh tranh, gắn với thị trường cụ thể. Đối với thị trường quốc tế, tập trung vào thị trường Đông Bắc Á: Trung Quốc, Đài Loan, Hồng Kông (Trung Quốc), Hàn Quốc, Nhật Bản; thị trường châu Âu, Úc, ASEAN... Đối với thị trường trong nước, tiếp tục thu hút khách du lịch nội địa tại các địa phương, khu vực và trung tâm du lịch, đặc biệt tại các địa phương ở các tỉnh phía Nam, phấn đấu tăng trưởng 8-10%/năm.

Quảng Ninh phấn đấu đến năm 2020, tổng khách du lịch đạt 15 triệu lượt, trong đó có 7 triệu khách quốc tế. Thời gian lưu trú trung bình đạt từ 3 ngày trở lên, tổng doanh thu đạt 30.000 - 40.000 tỷ đồng. Thu ngân sách từ hoạt động du lịch đạt 10-15% thu nội địa, giải quyết việc làm cho khoảng 130.000 người■

CHÀO MỪNG NĂM DU LỊCH QUỐC GIA 2018 - HẠ LONG - QUẢNG NINH

▶Cẩm nang du lịch

Ngôi đền nơi địa đầu Tổ quốc

■ *Bài, ảnh:* **CẨM THU**

Nằm bên bờ sông Ka Long, thuộc phường Ka Long, TP Móng Cái, đền Xã Tắc là di tích lịch sử văn hóa tiêu biểu của TP Móng Cái và là một trong 15 điểm đến hấp dẫn ở thành phố vùng biên, nơi địa đầu Đông Bắc của Tổ quốc.

Đền Xã Tắc.

Đền Xã Tắc trước kia còn có tên là "Đàn miếu Xã Tắc Đại vương", được xây dựng vào khoảng cuối thế kỷ XIII, đầu thế kỷ XIV dưới thời nhà Trần để thờ thần Xã Tắc - Bản cảnh thành hoàng của châu Móng Cái xưa. Ngoài ra, tại đây còn thờ Long thần thổ địa của bản thôn và các vị tiên công của những dòng họ đã có công đến khai khẩn vùng đất này.

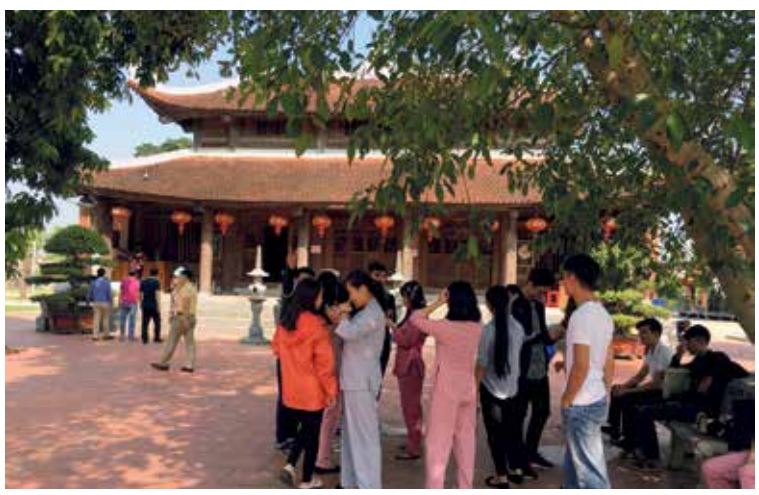
Với giá trị và ý nghĩa lịch sử, văn hóa, tâm linh đặc biệt, trải qua những biến đổi thăng trầm của thời gian, chiến tranh, đền Xã Tắc vẫn thường xuyên được nhân dân tôn tạo, giữ gìn. Để bảo tồn và phát huy giá trị của khu di tích, đền Xã Tắc đã qua nhiều lần trùng tu. Năm 2005, đền Xã Tắc đã được UBND tỉnh Quảng Ninh ra Quyết định xếp hạng là Di tích lịch sử - văn hóa cấp tỉnh.

Đền Xã Tắc ngày nay được xây dựng theo hướng Nam, trên một khu đất cao, thoáng mát với diện tích khuôn viên khoảng 20.000m^2, phía Đông giáp sông Ka Long, ba mặt còn lại giáp với khu vực đất thuê của Công ty liên doanh khách sạn Hồng Vận. Ngôi đền chính có diện tích 308m^2, được xây dựng theo kiểu chữ "công". Đền được xây hai tầng, tám mái, chủ yếu bằng gỗ lim với những họa tiết hoa văn chạm trổ truyền thống, tinh xảo, mái lợp ngói vảy rồng, tường xây gạch.

Hiện nay, tại đền còn lưu giữ được nhiều hiện vật có giá trị. Trong đó, tiêu biểu là các bức hoành phi, câu đối và ba tấm bia cổ có niên đại từ năm 1879, trên đó có ghi danh những người đã góp công, góp của để trùng tu, xây dựng lại đền.

Với không gian thoáng đãng, ngôi đền mang đậm bản sắc tín ngưỡng dân gian của người Việt. Vào những ngày lễ, Tết, đền Xã Tắc thường nhộn nhịp người đến dâng hương. Đặc biệt vào dịp đầu xuân, du khách đến với TP Móng Cái không mấy ai quên vào tham quan, vãng cảnh, cầu phúc tại ngôi đền này.

Đặc biệt, năm 2018 này, TP Móng Cái đã quyết định phục dựng lại lễ tế đàn Xã Tắc nhằm bảo tồn, phát huy và tôn vinh những giá trị lịch sử, văn hóa truyền thống của lễ tế đàn Xã Tắc và di tích lịch sử văn hóa đền Xã Tắc. Đây là lễ tế thể hiện ước vọng của những cư dân nông nghiệp về thời tiết mưa thuận gió hòa, mùa màng tươi tốt, đem lại đời sống yên bình, no đủ. Việc tổ chức các nghi lễ nhằm thể hiện đạo lý "Uống nước nhớ nguồn" của dân tộc ta đối với long thần thổ địa của bản thôn và bản cảnh thành hoàng của châu Móng Cái xưa là Xã Tắc Đại Vương.

Vào những ngày lễ, đền Xã Tắc thu hút rất đông du khách.

Theo đó, lễ tế đền Xã Tắc năm nay sẽ được tổ chức vào lúc 14h ngày 16/3 đến 22h ngày 17/3/2018. Lễ tế bao gồm: Lễ Cấp thủy (lấy nước) tại khu vực ngã ba Xoáy Nguồn - sông Ka Long; Lễ Mộc dục tại đền Xã Tắc; Lễ Nghinh Thần (Rước thần Xã - thần Tắc du hương); Lễ tế đàn Xã Tắc trong đó có nghi thức Nghênh thần, Tế tại đàn và nghi lễ Tống thần. Bên cạnh phần lễ là các trò chơi dân gian như: Cờ người, chọi chim, chọi gà... Đây là một trong những hoạt động nhằm gìn giữ, phát huy giá trị nhân văn của dân tộc, góp phần để các hình thức diễn xướng dân gian truyền thống được bảo tồn và tôn vinh■

Hương vị quê nhà

Đậm đà hàu cửa sông nướng

■ *Bài, ảnh:* **THUỲ DƯƠNG**
(Trung tâm TT-VH TX Quảng Yên)

Dù ở quán nhậu bình dân hay trong bữa tiệc hải sản, món hàu nướng giờ đây không còn là món ăn lạ. Nếu về vùng đất Quảng Yên ăn hàu cửa sông nướng càng thấy đậm đà hơn.

Hàu cửa sông nướng béo ngậy chấm với xì dầu.

Hàu cửa sông nước trên bếp than hồng.

Lý do vì sao ư? Đơn giản lắm, vì Quảng Yên là địa bàn nhiều cửa sông, nhất là cửa sông Chanh - là nơi sinh sống lý tưởng của hàu. Hàu nơi đây có vị thơm, ngon, đậm đà rất riêng, mà chỉ khi ăn, người thưởng thức mới cảm nhận thấy được điều ấy.

Hàu cửa sông được khai thác trên vùng đất Quảng Yên là một loại thực phẩm rất bổ dưỡng cho sức khoẻ. Hàu cung cấp ít năng lượng nhưng chứa nhiều vitamin A, kẽm, sắt, canxi. Trong thịt hàu còn có các Acid amin và nhiều chất hoạt tính đặc biệt chỉ có trong sinh vật của biển. Với giá trị dinh dưỡng cao, hàu được chế biến thành một số món ăn ngon như: Hàu chấm mù tạt, hàu nấu cháo, gỏi hàu... Nhưng ngon và đậm đà với cách làm đơn giản nhất phải kể đến món hàu nướng.

Để có món hàu nướng ngon, nên chọn những con hàu tươi, miệng hàu đóng kín. Nếu là những con hàu há miệng thì khi bị chạm vào, hàu phải đóng miệng ngay mới là hàu tươi. Những con hàu có mình tròn cũng là những con hàu béo và ngon hơn những con mình dẹt.

Hàu mua về rửa sạch, để ráo nước. Có rất nhiều cách để nướng hàu: Bằng than hoa, lò nướng và thậm chí là lò vi sóng. Nhưng nướng hàu bằng than hoa vẫn là ngon và thơm nhất, không cách nào sánh được. Khi bếp đã hồng lửa, ta xếp hàu lên vỉ để nướng. Trong quá trình nướng cần chú ý đảm bảo độ lửa để hàu chín đều, khi thấy vỏ hàu bắt đầu tách ra, lúc ấy hàu đã chín. Tuỳ vào nhu cầu người thưởng thức, muốn ăn chín tới hoặc chín kỹ mà điều chỉnh thời gian nướng.

Cũng là món nướng, nhưng để thay đổi khẩu vị, người ta cho vào hàu một số nguyên liệu, như: Hành khô, tỏi, ớt, muối và tiêu... Để làm món này, hàu sau khi rửa sạch, để ráo, ta dùng dao nhẹ nhàng tách vỏ hàu, để nguyên phần ruột trong nửa vỏ hàu. Sau đó, lấy hành khô bóc vỏ, thái lát, chiên trên chảo nhiều dầu ăn, đến khi thấy hành vàng ruộm giòn giòn thì vớt ra. Hành lá, tỏi, ớt băm nhỏ, trộn cùng hành khô chiên vàng (gọi chung là mỡ hành) để ra bát riêng.

Hàu sau khi đã cạy phần vỏ phía trên, chúng ta cho chút mỡ hành sơ chế vào từng con hàu, sau đó, xếp lên vỉ và nướng trên than hoa, đến khi nào thấy mỡ sôi xèo xèo, thịt hàu săn lại là hàu đã chín. Khi nướng cần chú ý để hàu chín vừa tới, tránh cháy quá, khiến món ăn mất đi hương vị đậm đà.

Chiều chiều, trong tiết trời lạnh giá, về Quảng Yên, cùng nhau quây quần bên bếp than hoa và thưởng thức món hàu cửa sông nướng đậm đà, ngọt ngon có thể xua tan mọi giá lạnh cuối đông. Hàu nướng với cách chế biến giản đơn nhưng chính sự đơn giản ấy đã đem đến sự khó cưỡng đối với những người đã một lần được thưởng thức..■

Tình yêu ở lại

■ *Truyện ngắn của* **TRẦN NGỌC DƯƠNG**

Cả gia tộc ba tôi theo đạo Phật, còn bên ngoại, lại là tín đồ của Thiên chúa giáo. Hồi bé vào tuần rằm, tôi vẫn thường theo bà nội lên chùa. Khi ba má đi công tác ở nước ngoài, tôi lại về quê ở với ông ngoại. Sáng chúa nhật tôi dậy sớm, đi lễ nhà thờ cùng mọi người. Tôi thuộc nhiều bài kinh như những con chiên ngoan đạo khác và đã từng hát chính trong ca đoàn của giáo xứ nơi ngoại ở. Nhưng tôi cũng rất thạo cách gõ mõ, tay lần tràng hạt, miệng niệm: Nam mô A di đà Phật.

**

Ba tôi hoàn thành xong nghĩa vụ quân sự mới đi thi đại học. Kỳ thi năm ấy, ba má thi chung trường, cùng khối, lại trùng tên. Hai người có số báo danh liền kề, ngồi cạnh nhau. Má tôi kể: Ngày ấy trông ba mày ngố, buồn cười lắm. Má tự hỏi, chẳng biết tay này thi đi, thi lại đến lần thứ bao nhiêu rồi? Khi nhận đề má rất vui vì thấy các câu hỏi không quá khó, song phải suy nghĩ làm bài thật cẩn thận mới mong đạt được điểm cao. Trong khi má bắt đầu làm bài bằng những phần dễ, một lúc sau liếc mắt sang vẫn thấy ba bình thản xoay tít chiếc bút bi. Đến khi giám khảo nhắc, các thí sinh trật tự, không được làm việc gì ảnh hưởng đến người khác, ba mới cắm cúi viết thẳng vào bài thi, không làm ra nháp như mọi người. Má tự nhủ: Chắc anh bạn ghi luyên thuyên chờ nguồn viện trợ đây. Mình phải cẩn thận nếu không y làm chẳng được, lại đòi copy. Chẳng may bị giám thị bắt được thì chết cả hai.

Được già nửa thời gian cả hai cùng đề nghị xin thêm giấy làm bài. Má loay hoay mãi mà chưa tìm được cách trả lời cho câu hỏi khó nhất. Nghe thấy tiếng thở phào bên tai, má ngó sang thấy ba đang đóng nắp bút. Má vội ghi câu đang làm dở và thêm dấu hỏi rất to. Rồi má đẩy tờ giấy nháp chếch lên trước, ấn cái nút đóng mở bút bi liên tiếp. Nghe tiếng tách, tách, tách, ba liếc sang má thấy tờ nháp với ký hiệu cấp cứu. Ba ghi tóm tắt cách giải rất nhanh. Chỉ cần liếc qua sự gợi ý của ba, má thở phào nhẹ nhõm. Đơn giản vậy mà mình nghĩ mãi chẳng ra.

Đến ngày thông báo kết quả, má hơn ba nửa điểm. Nhưng cả hai đều đỗ với số điểm rất cao. Đời là thế, kẻ đi chép bài nhiều khi được điểm cao hơn người làm ra. Lúc nhập trường, cả hai lại học cùng lớp.

Tôi hỏi:

- Thế ai quan tâm đến đối tác trước?

Má liếc ba đang ngồi đọc báo:

- Ngày ấy, tao với ba mày "kéo cưa lừa xẻ" trong thư viện.

- Thế má đảm nhận nhiệm vụ kéo, hay đẩy.

- Ai mà biết được.

Tôi tưng tửng:

- Giá mà ngày ấy hai người dùng cưa điện, thì con đủ quyền công dân từ lâu lắm rồi. Có khi con cho má lên chức bà rồi cũng nên.

- Cái con ranh này. Mày giống ai mà ngoáy chọc lung tung vậy? - Quay sang ba, má cười nói tiếp - Anh lấy cho em cuộn băng dính.

- Làm gì?

- Dán mồm nó lại.

Tôi khúc khích:

- Hôm nọ ba mua phải đồ rởm, băng dính khô nhựa không còn tác dụng nữa. Thôi mà, má kể tiếp đi. Ba cho con cái kẹo cao su, chốc nữa đảm bảo má có keo dán chất lượng cao.

Má thẩm thì:

- Ngày ấy sách ở thư viện trường tuy lắm chủng loại, nhưng nhiều quyển là hàng độc. Mà ba với má lại thường xuyên đăng ký trùng nhau một cuốn sách tham khảo.

- Sao không photocopy?

- Dạo đó loại máy này chưa có!

- Thế ba có nhường cho má không?

Ba lên tiếng:

- Má con thường bắt ba đọc trước, rồi trình bày tóm tắt ra giấy.

- Thì ba mày có cách học: Mắt nhìn, mồm nhẩm, tay viết - Quay sang ba, má phụng phịu - Người ta chỉ xin các tờ nháp thôi mà cũng kể công đến tận bây giờ.

Tôi tủm tỉm:

- Ô kìa! Hai người lạ nhỉ, định dỗi nhau trước mặt con bé hay sao? Thôi con về phòng riêng đây.

**

Tốt nghiệp với tấm bằng đỏ, cả hai người đều xuất sắc vượt qua kỳ thi của một trường đại học nước ngoài, được nhận học bổng du học. Sau ở lại thêm một thời gian làm việc theo thỏa thuận ban đầu, trở về nước họ mang theo một nhóc con là tôi.

Khi đặt chân trên mảnh đất quê hương, tôi đã gặp không ít sự phức tạp. Ngay từ lúc chào đời, giấy khai sinh của tôi đã ghi quốc tịch nước sở tại. Luật pháp ở đó quy định: Bất kể người nào khi sinh ra trên lãnh thổ quốc gia, đều là công dân của đất nước. Sau này ba má phải đến đại sứ quán Việt Nam làm thủ tục đăng ký kết hôn và xin quyền công dân cho tôi. Vậy là lúc chào đời, tôi đã là người có hai quốc tịch.

Bước chân xuống sân bay, gia đình tôi được cả hai bên nội, ngoại chào đón ân cần. Song lại xảy ra sự tranh giành giữa đôi bên thông gia trong lần đầu gặp mặt. Ai cũng muốn đón gia đình tôi về nhà mình trước. Ví rằng không có tôi thì mọi việc rất ổn thoả. Má sẽ đi xe của ngoại, ba kéo va li về với ông nội. Rồi họ tìm cách lỉnh đến với nhau sau. Mọi sự rắc rối, khó xử đều xuất phát tại tôi. Mặc dù tôi đã có công rất lớn trong việc phong chức cho tất cả mọi người trong gia tộc hai họ.

Cuối cùng mọi người chấp nhận phương án: Tất cả về nhà ngoại chơi ít ngày, sau đó sẽ kéo hết sang quê nội của tôi.

Chẳng ai phản đối được một sự đã rồi. Cả họ tranh nhau chơi với tôi, con nhóc mới chỉ biết làm đôi trò lí lắc. Hình như ngay từ dạo đó tôi đã biết rõ tầm quan trọng của bản thân, nên hay nhõng nhẽo ra yêu sách. Người ta bảo: Vuốt mặt nể mũi. Nhưng đối với tôi câu ấy không có giá trị! Tôi thường tóm chặt lấy vật nhô ra cao nhất trên khuôn mặt của bất kỳ người nào, mỗi khi được họ bế hoặc công kênh trên vai.

Lúc cả ba, má ra nước ngoài công tác, tôi về sống với ngoại. Dân cư ở đây có gốc gác từ nhiều vùng quê khác nhau, tụ hợp lại làm ăn sinh sống, lập nên khu thị tứ này. Dấu vết của người Pháp còn sót lại gồm một nhà thờ được xây bằng đá từ thế kỷ 19 và những đồi thông xanh biếc. Song điều làm tôi thích thú lại là ngôi chùa cổ thấp thoáng trên sườn núi, trong những dải mây bay.

Người dân ở đây rất dễ thân thiện, sống hoà đồng, tôn trọng lẫn nhau. Cách nói năng của họ nhỏ nhẹ. Hình như người

Minh họa: **XUÂN THÀNH**

ta ngại to tiếng sẽ làm lũ chim hoảng sợ bay đi mất. Không biết từ bao giờ, các buổi hành lễ trong nhà thờ cũng như việc tổ chức hội hè ở chùa không bao giờ dùng đến thiết bị âm thanh hỗ trợ. Trường hợp các cặp vợ chồng cọc cạch giáo, lương như ba má tôi ở đây khá phổ biến. Chẳng có gì ràng buộc họ cả.

Ba má rất an tâm khi gửi tôi về sống với ngoại. Họ không phải lo lắng trong việc chăm sóc nuôi dạy tôi. Mặc dù ở đây không phải khu trung tâm dân cư, văn hoá xã hội lại chẳng đầy đủ. Các lớp học còn đơn sơ, giáo viên chưa đủ độ chuẩn, danh sách người đạt giải qua các kỳ thi học sinh giỏi còn bỏ trống. Song việc học hành của tôi đã có ông ngoại đảm nhận. Chẳng biết kiến thức của thày năm tương đương với trình độ học vấn nào của nước ta. Ông ngoại tôi không chịu bó tay trước một bài toán khó, đoạn văn nào. Ông giảng giải rất dễ hiểu.

**

Tôi hoà đồng rất nhanh, thường cùng lũ trẻ trong khu thị tứ bày ra đủ kiểu nô đùa. Nhiều khi chơi chán, mệt, cả bọn nằm ngổn ngang trên sườn đồi, lắng nghe tiếng thông reo rồi ngủ khì lúc nào chẳng biết. Có một trò chơi làm chúng tôi say mê nhất: Bắt chước người lớn tổ chức đám cưới. Là kẻ đầu têu, tôi nêu ra quy định: Cấm không cho các bậc phụ huynh biết. Đứa nào để lộ sẽ cạch sít. Việc tẩy chay một đứa trẻ ở đây còn đáng sợ hơn các con chiên ngoan đạo trong vùng giáo xứ toàn tòng bị rút phép Thông Công. Lũ bạn lần lượt được vào vai cô dâu, chú rể. Đầu tiên tôi hơi buồn vì chẳng có đứa nào chịu đóng cặp đôi với mình. Bọn chúng cũng sợ phạm thượng hay sao ấy, không đứa nào chịu làm người chủ hôn. Đun đẩy mãi, bao giờ tôi cũng phải đứng ra đảm nhận nhiệm vụ này. Tổ chức hôn lễ cho các con chiên, tôi đóng giả làm cha. Còn đám cưới bên lương, tôi đứng ra làm chủ lễ Hằng Thuận.

Trong đám cưới giả, tôi nghiêm nghị phán như thật. Nào là: "Kiếp trước hai người có duyên tiền định. Thượng đế không cấm các con yêu nhau... Chúa chỉ tác thành cho những người đến với nhau tự nguyện. Con có đồng ý... Hoặc là các con phải luôn thuận hòa bên nhau trong suốt cả cuộc đời này. Cho dù nắng hay mưa, hạnh phúc hay đau khổ...".

Một lần tôi bắt chước Linh mục, đưa ra ý kiến ngô nghê của riêng mình: "Chúa sẽ cho hai người những đứa con đẹp như thiên thần. Những đứa trẻ giống như Chúa...".

Tôi đang say sưa phán, phải vội dừng lại vì có đứa cãi:

- Mày chỉ giỏi bốc phét!

- Tao nói khoác cái gì?

- Trong nhà thờ tao chỉ thấy tranh vẽ Đức Chúa: Da trắng, mắt xanh, mũi lõ, tóc quăn. Còn bọn mình da vàng, mũi tẹt, mắt đen. Làm sao có con giống Chúa được. Mày tổ chức đám cưới ứ giống.

Có đứa bênh tôi:

- Thì giả phải khác thật.

Lũ trẻ nhao nhao:

- Chẳng giống đám cưới bên lương.

- Cũng không như lễ cưới trong nhà thờ.

Tôi gân cổ:

- Tao chẳng là Linh mục. Mà chúng mày cũng không phải con chiên, làm sao giống như thật được.

Có đứa dè dặt đưa ý kiến:

- Lễ cưới trong nhà thờ hay hơn.

Tôi cáu:

- Bố đi lương. Mẹ lại mang tên của thánh. Còn mày theo ai, để tao làm giống như thật.

Lũ trẻ đua nhau:

- Tao cũng vậy.

- Thì mẹ tao phải học thuộc nhiều bài kinh, ông nội mới cho cưới.

Tôi đưa mắt nhìn lũ bạn:

- Cái gì làm giả mà giống hệt như thật, ông ngoại tao bảo đấy là bôi bác, dối trá - Tôi ngần ngừ - Hay bọn mình bỏ không chơi trò này nữa?

- Vậy thì buồn lắm!

- Không được!

- Ngày mai đến phiên tao làm cô dâu rồi!

Nhìn vẻ mặt tiu nghỉu của chúng nó, tôi nói:

- Bọn mình có thể làm giống như trong chuyện kiếm hiệp, lập môn phái mới, rồi đề ra giáo lý mà chơi.

Lũ bạn hồ hởi tán thành:

- Được đấy!

- Chúng mình chẳng cần bắt chước bên nào hết.

- Còn tên của nó?

Tôi cao giọng, vung hai tay, ngân nga một đoạn văn đã nghe lỏm được ở đâu đó:

- Tất cả rồi sẽ qua đi, chỉ còn tình yêu ở lại. Nay ta trịnh trọng tuyên bố: Môn Phái Tình Yêu chính thức ra đời!

- Sao lại là: Môn Phái Tình Yêu?

Tôi quay sang đứa vừa hỏi:

- Ngoại tao bảo: Giáo phái nào cũng có các vị thần thánh của riêng mình. Nhưng trong tình yêu, thần thánh giống như con người trần tục, họ cũng chỉ là những kẻ dại khờ, trái tim non nớt luôn luôn run rẩy, loạn nhịp.

Lũ bạn đồng thanh:

- Vậy chúng mình sẽ là những đệ tử của: Môn Phái Tình Yêu.

Và bọn trẻ giơ tay biểu quyết, tôn vinh tôi làm Trưởng môn nhân của cái Môn Phái Tình Yêu vừa mới được tạo ra■

Miến dong Bình Liêu

■ *Ghi chép của* **PHẠM HỌC**

Lần nào đến với Bình Liêu tôi cũng muốn về xã Húc Động để được tận mắt xem, được sẻ chia vui, buồn với bà con Sán Chỉ khi thu hoạch dong riềng và làm miến dong.

Sau khi thái nhỏ, sợi miến dài, mảnh dai nhưng nấu rất mềm.

Công đoạn đóng gói thành phẩm miến dong.

"LỘC" TRỜI BAN CHO MIỀN ĐẤT KHÓ

Câu chuyện của tôi và anh La Văn Lộc, Phó Chủ tịch UBND xã Húc Động, bên ấm trà đầu xuân quanh đi quẩn lại thế nào vẫn là cây dong riềng và sợi miến. Anh Lộc bảo: "Chắc tôi chẳng nói thì anh cũng biết miến dong giá trị thế nào".

Anh Lộc không nói nhưng tôi còn biết rằng xã Húc Động đất lẫn đá khô cằn. Có lẽ rễ cây dong riềng đã lách qua khe đá mà hấp thụ tinh hoa từ đất. Lá dong thì hứng những giọt sương mai tinh khiết từ trời để rồi ngưng đọng thành thứ củ thơm ngon, ít xơ, nhiều bột.

Nếu như cây dong riềng là "lộc" trời ban cho vùng đất này thì sợi miến là thành quả của quá trình lao động cần cù và sáng tạo của bà con. Chẳng biết tự khi nào, củ dong riềng đã được bàn tay khéo léo của đồng bào người Sán Chỉ chế biến ra thành miến. Đây là món ăn ngon nên thường chỉ dùng dâng cúng tổ tiên và thiết đãi khách quý.

Miến dong ở đây khó lẫn ở đặc tính dai, giòn, vị mát, nấu đi nấu lại nhiều lần mà vẫn không bị dính, bị nát. Miến lại có màu hơi xanh, hoặc ngả xám, dáng mộc mạc chứ không bóng bẩy, bắt mắt như các loại miến khác. Sợi miến dài, nhỏ, bình dị như tính cách người Sán Chỉ nơi đây. Không sử dụng phụ gia và hóa chất trong quá trình chế biến nhưng miến dong không hề có vị chua và vẫn bảo quản được lâu. Bởi vậy, trong ba lô của lữ khách đến Bình Liêu khi quay về không thể không có gói miến làm quà đường xa. Ông Trạc A Cấy, thôn Lục Ngù, xã Húc Động, ngâm nga một câu hát soóng cọ, rồi bảo với tôi rằng: "Từ bao đời nay, củ dong riềng đã là người bạn gắn bó thủy chung, nuôi sống bà con Sán Chỉ trong cơn đói giáp hạt khi xưa". Hiện miến dong Bình Liêu đã có mặt trên nhiều kệ hàng của các siêu thị, điểm bán hàng nông sản trong và ngoài tỉnh. Giá của 1kg miến dong Bình Liêu tại nơi sản xuất khoảng 80.000 đồng, cao hơn nhiều so với miến thông thường nhưng vẫn được nhiều người tiêu dùng tin tưởng lựa chọn. Vì thế, miến dong lại giúp bà con Sán Chỉ thoát nghèo, vươn lên làm giàu hôm nay.

"NƯỚC MẮT" DONG RIỀNG

Nhưng niềm hy vọng đổi đời nhờ cây dong riềng của bao nhiêu bà con Sán Chỉ ở xã Húc Động đã bị một cá nhân trong xã có lúc làm cho lung lay. Vì hám lợi, một chủ cơ sở chế biến ở thôn Lục Ngù đã đánh tráo nguyên liệu đầu vào khi nhập củ dong ở Sơn La với giá chỉ bằng nửa giá địa phương rồi sản xuất ra dán nhãn "miến dong Bình Liêu". Việc này chẳng khác gì "lấy đá ghè chân mình", đánh cắp niềm tin của người tiêu dùng. Khi đó, không chỉ Húc Động thiệt hại mà cả huyện đều thiệt hại. Đã có những du khách đến Húc Động nhưng nghi ngại sản phẩm miến trắng đóng gói có nhãn mác mà vào tận nhà dân chọn loại miến đen do bà con làm thủ công không nhãn mác, xuất xứ để tránh mua phải miến dong nơi khác.

Điều nguy hiểm hơn nữa là nhập giá rẻ về sẽ "giết chết" cây dong của cha ông và nghề trồng dong riềng truyền thống. Hiện tại, bà con bán được khoảng hơn 3.000 đồng/kg củ tươi thì mới có lãi. Nhưng giá này gấp đôi giá nhập củ dong nơi khác về.

Ông Trạc A Cấy cho biết, dong nơi khác năng suất cao, củ to nhưng nhạt thếch, chỉ được cái giá rẻ. Nếu kẻ nào hám lợi chạy theo giá trị kinh tế mua về trộn vào thì dong lạ sẽ lấn át và chiếm chỗ dong nhà. Cả mồ hôi, nước mắt của người nông dân Sán Chỉ đổ xuống gốc cây dong giờ càng thêm mặn chát. Thảo nào mà củ dong ở Húc Động không nhạt như dong nơi khác.

Cũng may là câu chuyện này đã được "phanh" lại đúng lúc. Anh Lộc cho biết, bà con trồng miến và các hợp tác xã đã đoàn kết cùng nhau "tẩy chay" người làm ăn gian dối. UBND huyện cũng vào cuộc, thu hồi nhãn hiệu "Miến dong Bình Liêu" đối với cơ sở sản xuất miến của hộ sản xuất đó.

Từ sau "sự cố" này, các đoàn kiểm tra của huyện thường xuyên về xã thị sát. Có khi đích thân Chủ tịch UBND huyện đi "vi hành" để theo dõi sát sao, bảo vệ cho bằng được uy tín và danh tiếng của sản phẩm miến dong Bình Liêu. Anh Trạc A Thìn, Bí thư Chi bộ kiêm Trưởng thôn Lục Ngù bảo, dân ở đất này sống nhờ cây dong riềng và nghề làm miến nên bà con kiên quyết không chấp nhận những kẻ làm ăn gian dối, phá hoại.

CƠ HỘI PHÁT TRIỂN MỚI

Theo anh La Văn Lộc, nếu cứ giữ lề lối làm ăn chụp giật, trục lợi bằng mọi giá thì công lao bao năm nay lãnh đạo huyện, xã trăn trở tìm đầu ra cho loài cây bản địa này cũng sẽ đổ theo bã dong. Huyện còn có quy hoạch vùng sản xuất, từ bỏ lối làm miến nhỏ lẻ hướng đến sản xuất tập trung, xây dựng thương hiệu. Đồng thời, vận động bà con trồng dong riềng, xây nhà xưởng, tận dụng nguồn nước tự nhiên dùng cho việc rửa sạch củ dong, đưa vào nghiền xát và ngâm, gạn, lắng bột cho trắng sao cho đảm bảo hợp vệ sinh, lại còn tận dụng bã dong cho chăn nuôi, không xả bừa bãi ra môi trường, bán miến ở đâu, in bao bì thế nào...

Có sản phẩm rồi thì phải lo vận chuyển đi bán hay kêu gọi thương lái về tận xã để nhập miến. Muốn vậy, đường giao thông phải làm tốt, dễ đi. Xã Húc Động đã tận dụng các nguồn vốn đầu tư, cải tạo, nâng cấp hệ thống giao thông khá hoàn thiện. Mới đây nhất là việc hoàn thiện xây dựng con đường dài hơn 7km từ thôn Thông Châu, xã Húc Động, huyện Bình Liêu nối với thôn Nà Cam, xã Đại Thành, huyện Tiên Yên, nhờ dồn khoản hỗ trợ của Chương trình 135 từ mấy năm liền. Con đường không chỉ tạo ra sự liên thông mới giữa 2 xã, 2 huyện mà còn là "con đường dong riềng" bởi cả 2 xã đều có nghề trồng cây dong riềng và sản xuất miến dong truyền thống. Từ đây sẽ hình thành vùng sản xuất tập trung, nguyên liệu tập trung và cùng chung thị trường, bạn hàng. Các cụ xưa nay dạy "Buôn có bạn, bán có phường" là như thế.

Vậy là từ Húc Động, miến dong có thể đi ra ngoài xã, ngoài huyện với nhiều con đường khác nhau. Theo đường bê tông mới mở, miến dong từ Thông Châu sẽ sang Nà Cam của Đại Thành về Tiên Yên, theo đường cũ thì ra Bình Liêu rồi về đường 18C, hoặc theo vành đai biên giới để xuống Hải Hà. Miến dong có thể đi con đường quy mô hơn, bài bản hơn, đó là con đường OCOP, một chương trình độc đáo của tỉnh. Miến dong là sản phẩm OCOP chủ lực của huyện Bình Liêu. Nhờ hiệu ứng lan tỏa chung của các sản phẩm OCOP mà Quảng Ninh dày công xây dựng, miến dong Bình Liêu đã lấy được niềm tin của đông đảo người tiêu dùng trong và ngoài tỉnh.

Chẳng những vậy, thời gian gần đây, người dân Húc Động còn mở rộng diện tích trồng dong riềng. Tháng 3/2017, xã Húc Động đã lập dự án trồng dong riềng với 126 hộ tham gia dự án tại 9 thôn, trồng trên 33,925ha. Tính chung toàn xã năm 2017 đã trồng được 89,6ha dong riềng, bằng 128% kế hoạch năm; sản lượng đạt 3.250 tấn, bằng 228% so với cùng kỳ, năng suất đạt hơn 40 tấn/ha, tăng so với những năm trước.

Vui hơn nữa khi Húc Động cũng là một trong những xã đang thực hiện dự án ứng dụng khoa học công nghệ xây dựng mô hình sản xuất và bảo quản bột dong riềng sạch tại huyện Bình Liêu. Theo đó, tất cả các khâu từ lựa chọn vùng sản xuất, chọn giống, xây dựng cơ sở hạ tầng và bố trí thiết kế lắp đặt thiết bị, máy móc; tập huấn kỹ thuật cho nông dân về sản xuất, chế biến bột dong riềng sạch; bảo quản theo tiêu chuẩn an toàn thực phẩm..., đều được thực hiện một cách bài bản, khoa học.

Trong quý IV năm 2017, xã đã xây dựng phương án hỗ trợ kinh phí mua dây chuyền chế biến miến dong cho 3 HTX có đăng ký sản phẩm OCOP với tổng số tiền hỗ trợ trên 220 triệu đồng. Hiện tại toàn xã có 4 HTX sản xuất miến dong, là: HTX Phát triển Đình Trung và HTX Dịch vụ nông lâm nghiệp Húc Động (thôn Nà Ếch), HTX Thương mại và dịch vụ Khe Vằn (thôn Khe Vằn) mới thành lập và HTX Gia Hưng (thôn Lục Ngù) bước đầu hoạt động. Điều đáng mừng là lãnh đạo các HTX đều là thanh niên dân tộc thiểu số hừng hực nhựa sống.

Thể hiện sức trẻ đi đầu trong việc làm giàu trên chính quê hương mình là anh La A Nồng, Giám đốc HTX Đình Trung. Không cam chịu cách làm miến manh mún, nhỏ lẻ, mất nhiều nhân lực, tháng 7/2014, La A Nồng thành lập HTX với 8 xã viên đều là anh em, bà con thân thiết và từng bước đầu tư máy móc vào sản xuất để giảm chi phí, tăng sản lượng và hiệu quả đầu tư. Hiện nay, chàng trai dân tộc Tày La A Nồng đã nắm trong tay 2 máy rửa củ, 3 máy xát, 1 máy tráng, 2 máy thái cùng hệ thống bể ngâm, 12 thùng inox gạn lắng bột, khu sản xuất, sân phơi... với tổng trị giá gần 800 triệu đồng. HTX còn thuê thêm 3ha đất trồng dong và hợp đồng thu mua dong củ với bà con nông dân trong xã và các xã lân cận để chủ động nguồn nguyên liệu sản xuất. Nguồn nguyên liệu dự trữ của anh Nồng có khi lên đến 600 tấn mỗi năm. Mỗi năm, HTX của anh sản xuất khoảng 50 tấn miến thương phẩm với doanh thu khoảng 3 tỷ đồng, tạo việc làm cho 15 lao động địa phương, với mức thu nhập hơn 4 triệu đồng/người/tháng. Đầu năm 2018, HTX Phát triển Đình Trung của anh Nồng là đại diện duy nhất của Quảng Ninh được tuyên dương điển hình liên kết sản xuất nông nghiệp toàn quốc.

Cùng với anh La A Nồng, còn có anh Trần Văn Thắng, Giám đốc HTX Gia Hưng, hoạt động rất hiệu quả với 10 lao động thời vụ. Chàng trai người Sán Chỉ này sở hữu 150m^2 đất, 1 máy xát dong, 1 máy tráng, 1 máy rửa củ, tổng trị giá tài sản lên đến trên 700 triệu đồng.

Không chỉ ở 2 HTX này mà toàn bộ nguồn nguyên liệu của nông dân trồng ra đều được các HTX bao tiêu đầu vào, Công ty CP Thương mại và Dịch vụ Bình Liêu bao tiêu sản phẩm đầu ra. Trong khi miến ở nhiều địa phương còn chạy vạy ngược xuôi lo khâu tiêu thụ thì điều đáng mừng là miến dong Bình Liêu sản xuất ra không đủ để bán trên thị trường. Năm 2018, xã phấn đấu chế biến 223 tấn miến sợi. Nhưng theo anh Lộc, sản lượng này cũng chưa thấm tháp vào đâu, chưa thể giải được "cơn khát" miến dong Bình Liêu của thị trường, nhất là thị trường trong tỉnh vào dịp giáp Tết.

Lần nào vào Húc Động, tôi cũng được bà con tặng gói miến mang về làm quà. Cầm gói miến trên tay, tôi biết ơn loài cây bền bỉ trên mảnh đất khô cằn, biết ơn giọt mồ hôi của người nông dân Sán Chỉ. Con đường bê tông đưa tôi ra thị trấn phong quang thoáng đãng. Con đường rộng mở như chính hướng đi của thương hiệu miến dong nơi đây■

Hô vang khẩu hiệu an toàn trước khi vào ca.

Khoan mìn tại Phân xưởng Khai thác KT12.

Đặt máng trượt.

Đầu xuân nhộn nhịp gương than

■ *Chùm ảnh:*
PHẠM CƯỜNG *(CTV)*

Trong những ngày đầu năm, các đơn vị trong ngành Than đồng loạt bắt tay vào sản xuất. Trên mỏ lộ thiên, dưới hầm lò, các cảng than..., không khí thi đua sản xuất diễn ra rất sôi nổi. Hòa chung vào khí thế đó, dưới hầm lò Công ty CP Than Vàng Danh, công nhân nhộn nhịp đào lò, khai thác, vận chuyển than lên mặt đất, thực hiện bước tạo đà đầu năm để hoàn thành thắng lợi nhiệm vụ sản xuất kinh doanh năm 2018.

Sửa chữa củng cố máng cào.

Quản đốc trực tiếp xuống lò chỉ đạo nhóm thợ lấy than.

Nhộn nhịp trong gương than.

Niềm vui khi tan ca.

Phút giải lao.

■ Toà soạn: **Tầng 2, Liên cơ quan số 4, phường Hồng Hà, TP Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh** ■ Điện thoại: **(0203) 3835806-3834371-3834364** ■ Fax: **0203.3835623** ■ E-mail: **bqn.cuoituan@gmail.com** ■ Báo điện tử: **www.baoquangninh.com.vn**
■ Tổng Biên tập: **Nguyễn Tiến Mạnh** ■ Phó Tổng Biên tập: **Hoàng Chí Dũng - Nguyễn Văn Trường - Bùi Thị Thu Hương** ■ Biên tập: **Lê Thị Hải** ■ Trình bày: **Bùi Tất Đạt**
■ **Chế bản điện tử tại Toà soạn** ■ **In tại Công ty TNHH MTV In Quảng Ninh** ■ **Giấy phép xuất bản số 72/GP-BTTTT cấp ngày 30-3-2015** ■ **Khổ 27x42cm -12 trang** ■ **Giá: 3.000 đồng**